

V ý r o č n á   s p r á v a

***Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu
detí a mládeže
za rok 2011***

Bratislava, apríl 2012

Výročná správa o činnosti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže za rok 2011

1. Identifikácia organizácie

Názov: **Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže**

Sídlo: **Bratislava, Špitálska č. 8**

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Riaditeľka a vedúca služobného úradu centra: **JUDr. Alena Mátejová**

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia

Kontakt: telefón: **02/2046 3208**

02/2046 3248

fax: **02/2046 3258**

e-mail: cipc@cipc.gov.sk

info@cipc.gov.sk

informácie: www.cipc.sk

Hlavné činnosti:

Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže /ďalej len „Centrum“ / je orgán štátnej správy s pôsobnosťou na celom území Slovenskej republiky, ktorý zabezpečuje vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, ktorými je SR viazaná a to v troch základných oblastiach:

- vymáhanie výživného
- neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa a právo styku rodiča s dieťaťom
- medzištátne osvojenia

Priority, ciele a postupy Centra, ako ústredného orgánu Slovenskej republiky pre výkon medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, sú presne vymedzené príslušnými medzinárodnými zmluvami, právnymi aktmi ES/EÚ a právnymi predpismi Slovenskej republiky.

Plnenie hlavných činností podľa medzinárodných zmlúv a právnych aktov ES/EÚ je trvalé, časovo neohraničené, pričom zmluvné štáty medzinárodných dohovorov, ako aj členské štáty EÚ (pre výkon činností vyplývajúcich z nariadení Rady ES/EÚ) tieto činnosti realizujú prostredníctvom určených ústredných orgánov a to v stanovených lehotách a v predpísanej forme.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Centrum bolo zriadené rozhodnutím MPSVR SR č. 1030/1993 KM, ako priamo riadená rozpočtová organizácia MPSVR SR, s účinnosťou od 1.2.1993.

Od 1.7.1998 bolo Centrum zaradené medzi štátne orgány sociálnej pomoci podľa zákona č.195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

Zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov /ďalej len „zákon“/ bolo Centrum s účinnosťou od 1. 9. 2005 zaradené medzi orgány štátnej správy, vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately / § 71 zákona/.

Podľa pôsobnosti, uvedenej v § 74 ods. 1 zákona, Centrum plní úlohy orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie, ako aj ďalšie úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov.

V rozsahu vymedzenej pôsobnosti Centrum spolupracuje s prijímajúcimi orgánmi a odosielajúcimi orgánmi zmluvných štátov v cudzine, s ústrednými orgánmi zmluvných štátov v cudzine, zastupiteľskými úradmi, ústrednými orgánmi štátnej správy, bankami, pobočkami zahraničných bánk, orgánmi miestnej štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, ako aj s akreditovanými subjektmi. V súlade s § 94 zákona Centrum spolupracuje aj s ďalšími fyzickými a právnickými osobami pôsobiacimi v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí.

Poslaním Centra je poskytovanie právneho poradenstva a bezplatnej právnej pomoci pre fyzické osoby vo vzťahu k cudzine, a to priamym výkonom medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ v oblasti vymáhania výživného, neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, práva styku rodiča s dieťaťom a medzištátnych osvojení.

Podľa čl. 55 písm. a/, b/, e/ Nariadenia Rady(ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 /ďalej len „Nariadenie 2201/2003“/, Centrum, ako jeden z ústredných orgánov v roku 2011 plnilo aj úlohy súvisiace so zhromažďovaním a výmenou informácií o situácii dieťaťa, o všetkých začatých konaniach, alebo o prijatých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú dieťaťa, s poskytovaním informácií a pomoc nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí sa snažia o uznanie a výkon rozhodnutí na ich území, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa, ako aj uľahčenie dosiahnutia dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami a uľahčenie cezhraničnej spolupráce na tento účel .

S účinnosťou od 01.06.2011 sa Centrum stalo ústredným orgánom SR aj podľa čl. 55 písm. d/ a s tým súvisiacim čl. 56 Nariadenia 2201/2003. Tieto úlohy boli do 31.05.2011 v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Rozšírením pôsobnosti Centra vo vzťahu k prípadom umiestnenia dieťaťa v inom členskom štáte, ak príslušný súd, ktorý má právomoc podľa Nariadenia 2201/2003 zvažuje takéto umiestnenie, ako aj poskytovaním informácií a pomoci, ktorú príslušné súdy potrebujú na účely uplatňovania čl. 56, sa vytvoril ucelený rámec spolupráce Centra a ústredných orgánov podľa Nariadenia 2201/2003.

S ohľadom na uvedené činnosti Centrum:

a/ plní úlohy prijímajúceho, odosielaajúceho a ústredného orgánu v oblasti vymáhania výživného

podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ

b/ plní úlohy ústredného orgánu v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ

c/ plní úlohy ústredného orgánu v oblasti úpravy práva styku rodiča s dieťaťom a jeho účinného výkonu podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ

d/ plní úlohy ústredného orgánu podľa medzinárodného dohovoru v oblasti medzištátnych osvojení

e/ plní úlohy ústredného orgánu vo veciach rodičovských práv a povinností podľa prísl. ustanovení právnych aktov ES/EÚ

f/ poskytuje bezplatnú právnu pomoc a poradenstvo najmä pri vymáhaní výživného vo vzťahu k cudzine, neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, práve styku rodiča

s dieťaťom, pri uľahčení spolupráce a dosiahnutia dohody medzi nositeľmi rodičovských práv

a povinností mediáciou alebo inými vhodnými metódami a pri medzištátnych osvojeniach

g/ plní ďalšie úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov

h/ plní ďalšie úlohy vyplývajúce pre Slovenskú republiku z medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, týkajúcich sa medzinárodnoprávnej ochrany detí v rozsahu jeho pôsobnosti

Od roku 1993, kedy bolo Centrum zriadené, zameriava sa predovšetkým na poskytovanie právnej pomoci fyzickým osobám pri vymáhaní výživného v cudzine podľa medzinárodných dohovorov, ktorými je Slovenská republika viazaná:

- **Dohovor o vymáhaní výživného v cudzine zo dňa 20.6.1956 (Vyhl. č. 33/1959 Zb.)**
- **Dohovor o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom zo dňa 15.4.1958 (Vyhl. č. 14/1974 Zb.)**
- **Dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti zo dňa 2.10.1973 (Vyhl. č. 132/1976 Zb.)**

Podrobný aktuálny prehľad zmluvných štátov obsahuje príloha - tabuľka č.1

Centrum však poskytuje právnu pomoc aj vo vzťahu k štátom, ktoré nie sú zmluvnou stranou vyššie uvedených dohovorov, ale vymáhanie výživného je možné na základe uplatnenia reciprocity. Ide o USA (ozn. č. 102/1998 Z.z.), Austráliu (ozn. č. 100/1998 Z.z.) provincie Kanady - Britská Kolumbia, Manitoba, Ontario, Alberta (ozn. MZV SR č. 61/2003 Z.z. a ozn. MZV SR č. 348/2003 Z.z.). Vo vzťahu k týmto štátom sa výživné vymáha vždy len prostredníctvom Centra.

Pokiaľ sa výživné vymáha na základe dvojstranných medzinárodných zmlúv, upravujúcich uznanie a výkon rozhodnutí o výživnom, Centrum poskytuje bezplatné právne poradenstvo fyzickým osobám, žiadajúcim o vymáhanie výživného.

Od roku 2001 je Slovenská republika zmluvným štátom mnohostranných medzinárodných dohovorov v ďalších oblastiach:

1. neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa
2. medzištátne osvojenia

Ide o nasledovné dohovory:

1. - **Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí zo dňa 5.10.1980** - „Dohovor o únosoch“ (Oznámenie MZV SR č. 119/2001 Z. z.)
  - **Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a obnove starostlivosti o deti zo dňa 20.5.1980** – „Európsky dohovor“ (Oznámenie MZV SR č. 366/2001 Z. z.)
2. - **Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach zo dňa 29. 5. 1993** - „Dohovor o osvojeniach“ (Oznámenie MZV SR č. 380/2001 Z. z.)
Podrobný aktuálny prehľad zmluvných štátov obsahuje príloha - tabuľky č. 2 a 3

S cieľom zabezpečiť plnenie úloh a vykonávanie uvedených dohovorov v podmienkach Slovenskej republiky vláda SR určila Centrum za ústredný orgán

- podľa čl.6 Dohovoru o únosoch (uznesenie č.858 zo dňa 2.12.1997)
  - podľa čl.2 Európskeho dohovoru (uznesenie č.1017 zo dňa 6.12.2000)
  - podľa čl.6 Dohovoru o osvojeniach (uznesenie č.914 zo dňa 8.11.2000)
- a ako orgán príslušný pre vydávanie osvedčenia podľa čl.23 Dohovoru o osvojeniach.

Od 1.1.2002 sa stal pre Slovenskú republiku platný ďalší medzinárodný dohovor v oblasti ochrany práv detí, ktorým je:

- **Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa zo dňa 19.10.1996** - „Dohovor o rodičovských právach“ (Oznámenie MZV SR č. 344/2002 Z. z.)

Podrobný aktuálny prehľad zmluvných štátov obsahuje príloha - tabuľka č. 2

Vzhľadom na širší rozsah pôsobnosti vyššie uvedeného dohovoru vláda SR určila ako ústredný orgán Ministerstvo spravodlivosti SR. Centrum bolo určené ako orgán na vydávanie osvedčení podľa čl. 40 dohovoru a MPSVR SR ako orgán na vykonávanie čl. 33 dohovoru / uznesenie č. 132 zo dňa 14.02.2001/.

Dňa 1.3.2005 pre SR nadobudlo účinnosť **Nariadenie Rady (ES) 2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 /ďalej len „Nariadenie 2201/2003“/.**

Toto Nariadenie platí vo všetkých členských štátoch EÚ, s výnimkou Dánska. Nariadenie 2201/2003 je priamo vykonateľné v členských štátoch a má prednosť pred ich vnútroštátnymi právnymi normami. Obsahuje normy týkajúce sa právomoci /kapitola II/, uznávania a výkonu rozsudkov /kapitola III/ a spolupráce medzi ústrednými orgánmi /kapitola IV/ v otázkach rodičovských práv a povinností. Ďalej obsahuje osobitné normy týkajúce sa, napr. právomoci súdov v prípadoch únosu dieťaťa a práva styku s deťmi. V zmysle tohto Nariadenia je povinnosťou členských štátov, ktoré sú ním viazané, aby určili jeden alebo niekoľko ústredných orgánov na pomoc pri uplatnení nariadenia.

V súlade s ustanovením článku 53 Nariadenia 2201/2003 Centrum zabezpečuje plnenie úloh jedného z ústredných orgánov SR pri jeho vykonávaní. Druhým ústredným orgánom za SR je Ministerstvo spravodlivosti SR, ktoré má v pôsobnosti výkon článku 55 c) tohto nariadenia.

V nadväznosti na nové kompetencie má Centrum od 01.06.2011 rozšírenú pôsobnosť podľa článku 55 Nariadenia 2201/2003 v oblasti spolupráce ústredných orgánov vo veciach rodičovských práv a povinností nasledovne:

- a) zhromažďovanie a výmenu informácií:
  - i) o situácii dieťaťa;
  - ii) o všetkých začatých konaniach; alebo
  - iii) o prijatých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú dieťaťa;
- b) poskytovanie informácií a pomoc nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí sa snažia o
  - uznanie a výkon rozhodnutí na ich území, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa;
- d) poskytovanie informácií a pomoci, ktoré súdy potrebujú pre účely uplatňovania článku 56., a
- e) uľahčenie dosiahnutia dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami a uľahčenie cezhraničnej spolupráce na tento účel

S cieľom zlepšenia spolupráce medzi štátmi v oblasti medzinárodného vymáhania výživného na deti a iných členov rodiny a potreby zavedenia postupov, ktoré zabezpečia vytvorenie flexibilného dostupného systému pri vymáhaní výživného, bol na pôde Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného prijatý:

- Dohovor o medzinárodnom vymáhaní výživného na deti a iných členov rodiny z 23.novembra 2007

Rozhodnutím Rady EÚ z 9. júna 2011 bol uvedený Dohovor schválený ako medzinárodná zmluva patriaca do výlučnej vonkajšej právomoci EÚ. Centrum bolo určené za ústredný orgán SR na plnenie úloh vyplývajúcich z tohto Dohovoru. Predpokladaný termín nadobudnutia platnosti pre SR je rok 2013.

- Protokol o rozhodnom práve pre vyživovacie povinnosti – ratifikácia EÚ 8.4.2010

Oba tieto nástroje boli zohľadnené pri prijatí **Nariadenia č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti /ďalej len „Nariadenie 4/2009“**/. Nariadenie je účinné od 30.1.2009 a začalo sa uplatňovať od 18.6.2011 vo všetkých členských štátoch EÚ (parciálne aj v Dánsku).

Centrum bolo notifikované Európskou komisiou ako ústredný orgán Slovenskej republiky pre plnenie všeobecných a osobitných úloh podľa tohto Nariadenia.

Riešenie prípadov maloletých migrantov, repatriácie a detí bez sprievodu patrí do pôsobnosti MPSVR SR, ako aj Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vzhľadom na skutočnosť, že s účinnosťou od 1.9.2005 bolo zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov zrušené ustanovenie § 69 zákona č. 195/1998 Z. z., Centrum nevykonáva funkciu kolízneho opatrovníka v prípadoch súdnych konaní týkajúcich sa starostlivosti o maloletých.

S ohľadom na široko prierezovú činnosť Centrum v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje informácie nielen pre fyzické osoby, ale i pre úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, súdy SR, MZV SR, MS SR, MPSVR SR, Generálnu prokuratúru SR, oddelenia Policajného zboru SR a ďalšie inštitúcie, ktoré tieto výstupy využívajú pri plnení svojich úloh. V rámci prístupu používania a prenosu osobných údajov boli dodržiavané všetky požiadavky podľa zákona č. 428/2008 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Vo vzťahu k cudzine Centrum spolupracuje so zahraničnými partnerskými ústrednými orgánmi, s inštitúciami EÚ, Haagskou konferenciou medzinárodného práva súkromného, Radou Európy, zastupiteľskými úradmi a ďalšími inštitúciami. Zoznam hlavných užívateľských skupín je uvedený v bode 8 správy.

V súvislosti s voľným pohybom občanov, najmä v rámci EÚ, zvyšuje sa aj počet žiadateľov o právnu pomoc v pôsobnosti Centra. V roku 2011, rovnako ako v rokoch predchádzajúcich, väčšinu podaní tvorili žiadosti o právnu pomoc pri vymáhaní výživného v cudzine a s tým súvisiace komplexné právne poradenstvo v oblasti medzinárodného rodinného práva.

Druhú najpočetnejšiu skupinu žiadostí v roku 2011 tvorili žiadosti o pomoc pri návrate dieťaťa neoprávnene premiestneného alebo zadržovaného a pri práve styku rodiča s dieťaťom.

Centrum, ako administratívny ústredný orgán, prijíma žiadosti o návrat dieťaťa, ktoré je neoprávnene premiestnené alebo zadržované v SR a to najmä z partnerských ústredných orgánov výlučne zmluvných štátov Dohovoru o únosoch. Centrum o týchto žiadostiach nerozhoduje, jediným orgánom SR príslušným na rozhodovanie v konaniach o návrat dieťaťa neoprávnene premiestneného alebo zadržovaného bol do 31.12.2011 Okresný súd Bratislava I. Na konanie o odvolaní bol príslušný len Krajský súd v Bratislave. Od 1.1.2012 sa počet súdov rozšíril a v súčasnosti sú pre územie SR vecne príslušné 3 okresné sudy:

a) Okresný súd Bratislava I, Okresný súd Bratislava I pre obvody

1. Krajského súdu v Bratislave,
2. Krajského súdu v Trnave,
3. Krajského súdu v Nitre,

b) Okresný súd Banská Bystrica pre obvody

1. Krajského súdu v Banskej Bystrici,
2. Krajského súdu v Žiline,
3. Krajského súdu v Trenčíne,

c) Okresný súd Košice I pre obvody

1. Krajského súdu v Košiciach,
2. Krajského súdu v Prešove.

Na konanie o opravných prostriedkoch je príslušný **Krajský súd v Bratislave, Krajský súd v Banskej Bystrici a Krajský súd v Košiciach.**

Na druhej strane Centrum, ako administratívny orgán, zasiela žiadosti o návrat dieťaťa, ktoré bolo neoprávnene premiestnené zo SR do niektorého iného zmluvného štátu. Rozhodovanie o návrate dieťaťa neoprávnene premiestneného alebo zadržovaného

v niektorom inom zmluvnom štáte patrí do rozhodovacej pôsobnosti orgánov toho štátu, v ktorom sa dieťa momentálne nachádza.

Podľa oboch nástrojov Centrum musí plniť úlohy ako ústredný – administratívny orgán, určený vládou SR pre túto oblasť a iný postup si nemôže dovoliť.

Centrum vníma veľmi citlivo každý prípad a víta všetky zmeny, ktoré na európskej a medzinárodnej úrovni prispievajú k zmene a k spravodlivejšiemu riešeniu medzinárodných prípadov ochrany práv detí. Táto problematika sa týka nielen Centra a MPSVR SR, ale aj rezortov spravodlivosti, vnútra a zahraničných vecí. Prínosom by preto mohlo byť napr. bezplatné zastupovanie advokátmi na súde, taktiež veľmi individuálne posúdenie, či treba začať trestnoprávne konanie, alebo urýchlenie celého procesu zrušením zdĺhavých medzistupňov. Jedným z krokov, ktoré boli v tomto smere urobené, bolo prijatie zákona č. 332/2011 Z. z. , účinného od 1.1.2012, ktorým bol novelizovaný zákon č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Členom expertnej pracovnej skupiny bol aj zástupca Centra.

Zákon upravuje podmienky pre poskytnutie právnej pomoci v cezhraničných sporoch a to v prípadoch, ak je príslušným súd v SR alebo aj vtedy, ak príslušným na konanie súd iného členského štátu ako SR.

Centrum, ako štátna organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou, poskytuje právnu pomoc bezplatne, čo klienti v maximálnej miere využívajú, hoci z právneho a praktického hľadiska je možné, aby ich záujmy zastupovali i advokáti, resp. iní právni zástupcovia. V roku 2011 Centrum viedlo 3 882 konaní v jeho pôsobnosti.

Podrobný prehľad špecifikácie konaní obsahuje príloha – tabuľka č.4.

Okrem riešenia konaní, patriacich do pôsobnosti Centra, právnicki medzinárodnoprávneho oddelenia poskytli 141 právnych rád prostredníctvom elektronickej právnej poradne, vedenej na webovej stránke Centra a viac ako 403 právnych rád prostredníctvom telefonického kontaktu. Prostredníctvom elektronickej registratúry bolo v roku 2011 zaregistrovaných v Centre 11 736 doručených podaní a 10 994 odoslaných podaní. Spolu bolo zaregistrovaných 22 730 podaní.

Doterajšia prax dlhodobo a jednoznačne dokazuje, že Centrum má nezastupiteľné a špecifické postavenie medzi štátnymi orgánmi vykonávajúcimi opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately SR. Ide o jedinečnú štátnu organizáciu s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorá rieši citlivé problémy ochrany práv detí, týkajúce sa priamo ich výživy, neoprávneného premiestnenia alebo ich zadržiavania v inom zmluvnom štáte, stretávanie sa s druhým rodičom, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, či hľadania náhradnej rodiny v zahraničí prostredníctvom medzištátnych osvojení.

Centrum poskytuje klientom komplexné bezplatné právne poradenstvo a právnu pomoc vo vymedzenej pôsobnosti a podieľa sa na plnení záväzkov vyplývajúcich pre SR z Dohovoru o právach dieťaťa.

Od svojho vzniku má Centrum stabilné postavenie v SR a v cudzine, spolupracuje najmä s obdobnými organizáciami v cudzine a v rámci štruktúr EÚ sa podieľa na príprave nových právnych aktov ES/EÚ spadajúcich do jeho pôsobnosti. Z celkového hľadiska ochrany práv a záujmov maloletých je opodstatnenosť existencie takejto inštitúcie nespochybniteľná.

Zapojenie Centra v plnom rozsahu na štátny rozpočet je porovnateľné s ostatnými vyspelými demokratickými štátmi a vychádza nielen zo vzájomnej recipročnej spolupráce, ale taktiež z veľmi prísneho dodržiavania medzinárodných dohovorov.

STREDNODOBÝ VÝHLAD:

Centrum, ako štátny orgán s celoslovenskou pôsobnosťou, priamo plní úlohy a prijíma opatrenia v troch oblastiach:

- vymáhanie výživného
- neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa a právo styku rodiča s dieťaťom
- medzištátne osvojenia

Z hľadiska strednodobého a dlhodobého je Centrum:

- Prijímajúcim, odosielajúcim a ústredným orgánom v oblasti vymáhania výživného v cudzine podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ
- Ústredným orgánom podľa medzinárodných dohovorov v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom
- Ústredným orgánom podľa medzinárodného dohovoru o osvojeniach
- Orgánom príslušným na vydávanie osvedčenia podľa čl. 23 medzinárodného dohovoru o osvojeniach
- Orgánom príslušným na vydávanie osvedčení podľa čl. 40 Dohovoru o rodičovských právach
- Ústredným orgánom podľa čl. 53 , čl. 55 písm. a), b), d), e) a čl. 56 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003
- Štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre plnenie ďalších úloh v oblasti medzinárodnoprávnej ochrany práv detí podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ

V strednodobom horizonte plní Centrum od 01.06.2011 aj úlohy ako ústredný orgán SR podľa **čl. 55 písm. d/ a čl. 56 Nariadenia 2201/2003**, ktoré pôvodne vykonávalo MPSVR SR.

V rámci tejto pôsobnosti Centrum v roku 2011 riešilo 41 prípadov vo veciach rodičovských práv a povinností, z ktorých k 31.12.2011 zostalo 30 prípadov aktuálnych. Ide o riešenie prípadov, značne časovo a obsahovo náročných, v ktorých sa vyžaduje mimoriadne úzka a promptná spolupráca Centra s partnerskými ústrednými orgánmi členských štátov EÚ podľa Nariadenia 2201/2003 a na území SR najmä s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vychádzajúc z vyššie uvedených medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, úlohy

Centra sú trvalé, časovo neobmedzené. S ohľadom na rôznorodosť prípadov je nevyhnutné, aby právnici Centra postupovali vždy podľa tej medzinárodnej zmluvy, reciprocity, príp. právneho aktu EÚ, ktoré sú na daný prípad najvhodnejšie aplikovateľné. Najmä v oblasti vymáhania výživného každá úloha trvá minimálne do plnoletosti dieťaťa, resp. podľa zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť. V praxi to znamená, že jeden prípad môže centrum riešiť viac ako 10 rokov. Úlohy Centra totiž neurčuje zriaďovateľ, prípadne samotná organizácia, ale tieto sú presne vyšpecifikované priamo v dohovoroch a právnych aktoch ES/EÚ.

Agenda Centra neustále narastá, pokles počtu prípadov nemožno očakávať. Aj podľa štatistických údajov za rok 2011, uvedených v tejto Správe, možno porovnať nárast agendy v tých štátoch (najmä EÚ), kde odchádzajú slovenskí občania za svojimi aktivitami napr. prácou, štúdiom a pod. Tento trend je markantný už niekoľko rokov.

3. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

V porovnaní s ostatnými priamo riadenými organizáciami v pôsobnosti MPSVR SR má Centrum osobitné postavenie v tom, že jeho hlavné – **dlhodobé a strednodobé** činnosti sú vymedzené medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi ES/EÚ v oblasti medzinárodnoprávnej ochrany detí, ktorých plnenie nie je časovo ohraničené, pričom tieto sú záväzné pre Slovenskú republiku ako štát. Centrum plní úlohy určené v dohovoroch a právnych aktoch ES/EÚ v súčinnosti s ostatnými vnútroštátnymi a zahraničnými inštitúciami.

Z hľadiska plnenia **krátkodobých** činností, ktoré však plynulo nadväzujú na plnenie dlhodobých úloh, je do tejto oblasti možné zaradiť najmä súčinnosť Centra pri pátraní po aktuálnom pobyte fyzických osôb, preverovanie sociálneho statusu pre účel vymáhania výživného, spolupráca s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny a vydávanie potvrdení vo veciach náhradného výživného, spolupráca s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny pri zisťovaní sociálnej situácie dieťaťa, spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní, spolupráca so súdmi SR vo veciach vnútroštátnych konaní a prijatých súdnych rozhodnutiach týkajúcich sa dieťaťa, vydávanie súhlasov a osvedčení podľa čl. 17 a čl. 23 Dohovoru o osvojeniach.

K stálym úlohám Centra ako ústredného orgánu SR patrí poskytovanie informácií o vnútroštátnom právnom poriadku týkajúcom sa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, vrátane prijímania opatrení na odstránenie nedostatkov a návrhov vnútroštátnych zmien legislatívneho a nelegislatívneho charakteru a riešenie konkrétnych prípadov.

Úlohy vymedzené medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi ES/EÚ majú trvalý charakter a jednotlivé zmluvné štáty ich realizujú v stanovených časových lehotách prostredníctvom určených ústredných orgánov.

Ústredné orgány plnia svoje povinnosti a prijímajú opatrenia na zabezpečenie základných cieľov uvedených v medzinárodných dohovoroch alebo nariadeniach Rady ES/EÚ. Jednou zo základných úloh Centra, ako ústredného orgánu SR pre vykonávanie medzinárodných dohovorov Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného, je poskytovanie a výmena informácií o vykonávaní jednotlivých dohovorov. Centrum, ako ústredný orgán, pravidelne predkladá Stálemu byru Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného informácie o implementácii dohovorov formou spracovaných dotazníkov, zástupcovia Centra sa pravidelne zúčastňujú vyhodnocovacích zasadnutí tejto konferencie, medzinárodných seminárov a konferencií. Centrum v každej oblasti veľmi úzko spolupracuje s ostatnými ústrednými orgánmi zmluvných štátov, s cieľom zlepšenia bilaterálnej spolupráce vo vymedzenej oblasti.

Neodmysliteľnou súčasťou práce Centra ako ústredného orgánu SR je spracovanie podkladov a dotazníkov pre potreby Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného, Európskej komisie, príp. iných inštitúcií. V roku 2011 sa zástupca Centra (tiež aj zástupca MS SR) zúčastnili zasadnutia Špeciálnej komisie k vykonávaniu Dohovoru o únosoch.

Z hľadiska medzinárodného majú dohovory o ochrane detí mimoriadny význam a ich realizácia v jednotlivých krajinách je pozorne sledovaná. Zmluvné štáty, ktoré si nedostatočne

plnia úlohy, sú podrobované veľmi ostrej medzinárodnej kritike. Dohovory sú založené na úzkej spolupráci a vzájomnom prepojení jednotlivých ústredných orgánov zmluvných štátov.

Vychádzajúc z postavenia Centra a jeho kompetencií, určených v dohovoroch a právnych aktoch ES/EÚ, prioritami v roku 2011 bolo plnenie úloh:

- prijímajúceho, odosielaajúceho a ústredného orgánu pre vymáhanie výživného v cudzine
- ústredného orgánu pre vykonávanie dohovorov v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a úpravy styku rodiča s dieťaťom
- ústredného orgánu pre vykonávanie dohovoru v oblasti medzištátnych osvojení
- ústredného orgánu podľa čl. 53 , čl. 55 písm. a), b), d), e) a čl. 56 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003
- orgánu príslušného na vydávanie osvedčenia podľa čl.23 Dohovoru o osvojeniach
- orgánu príslušného na vydávanie osvedčení podľa čl.40 Dohovoru o rodičovských právach

V priebehu roka 2011 Centrum riešilo štyri sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z o sťažnostiach. Dve sťažnosti boli vyhodnotené ako neopodstatnené a dve sťažnosti boli odložené podľa § 6 ods. 1, písm. g/, nakoľko boli Centru zaslané iba na vedomie. S ohľadom na celkový počet konaní v pôsobnosti Centra a ich mimoriadnu citlivosť, táto štatistika svedčí o vysoko profesionálnej a efektívnej práci zamestnancov Centra a o snahe poskytnúť každému žiadateľovi plnohodnotnú právnu pomoc a poradenstvo individuálne, podľa jeho vlastných potrieb.

V roku 2011 bolo do Centra doručených 6 žiadostí o poskytnutie informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Všetky boli vybavené včas a v zmysle vyššie uvedeného Zákona.

Aj podnety na Centrum (tri prípady), ktoré boli doručené do Kancelárie verejného ochrancu práv, vyhodnotil verejný ochranca práv so záverom, že nebolo preukázané porušenie základných práv a slobôd .

4. Rozpočet organizácie

Centrum je zapojené na štátny rozpočet SR prostredníctvom rozpočtu MPSVR SR. Hospodári samostatne, podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré mu určí zriaďovateľ – MPSVR SR.

Listom č.: 209/11-I/81 zo dňa 5.1.2011 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v súlade s rozpisom Ministerstva financií SR, vykonaným listom č. MF/029774/2010-441 z 23.12.2010 a uznesením vlády SR č. 667 z 6.10.2010 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2011 až 2013, oznámilo záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre Centrum na rok 2011.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR listom č.209/11-I/81 zo dňa 5.1.2011 povolilo presuny finančných prostriedkov medzi kategóriami 620,630 a 640.

Rozpočtové prostriedky Centra, upravené rozpočtovými opatreniami MPSVR SR boli pre kalendárny rok 2011 určené takto:

(v Eur)

I. Príjmy spolu: 0,-

II. A. Výdavky spolu:	338 813,-
z toho:	
A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme (počet zamest. 18)	201 636,-
A.3. kapitálové výdavky	0,-
Orientačné ukazovatele	
poistné a príspevok do poisťovní	70 471,-
tovary a služby	66 206,-
bežné transfery	500,-

V súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vykonalo v priebehu roku 2011 rozpočtové opatrenia, v právomoci správcu rozpočtovej kapitoly, ktorými boli upravované rozpočtové výdavky Centra. V nadväznosti na opatrenia a pokyny zriaďovateľa pre jednotlivé štvrťroky, Centrum predkladalo pravidelne mesačné, štvrťročné hodnotenia, ako aj analýzy čerpania rozpočtových prostriedkov finančnému odboru MPSVR SR.

Limit kategórie tovarov a služieb bol znížený o 300,-Eur a kategória výdavkov bežné transfery boli zvýšené o 300,-Eur. Rozpočet Centra bol zákonom schválený a upravený na 338 813,-Eur. Skutočné celkové čerpanie rozpočtových výdavkov predstavovalo 336 511,23 Eur, vyjadrené v percentuálnej výške 99,3 %.

V zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Centrum na svojom webovom sídle zverejňovalo zmluvy, faktúry a objednávky.

V hlavnej kategórii - Bežné výdavky bola skutočne čerpaná výška výdavkov 336 511,23 Eur.

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Celkový objem mzdových prostriedkov bol čerpaný vo výške 201 629,17 Eur.

- poistné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní a NÚP

Položka poistného a príspevkov zamestnávateľa do poisťovní a NÚP bola čerpaná vo výške 69 445,27 Eur.

- cestovné výdavky

Náhrada celkových cestovných výdavkov bola vo výške 3 816,33 Eur.

K 31.12.2011 bolo uskutočnených osem zahraničných služobných ciest štátnych zamestnancov Centra, z toho päť do Belgicka, jedna do Holandska, jedna do Maďarska a jedna do Talianska, pričom úhrada výdavkov bola celkovo vo výške 3 574,47 Eur.

Cestovné náklady na zahraničné služobné cesty do Belgicka, Maďarska a Talianska boli hradené z rozpočtu Európskej únie, Európskej komisie, pozývajúcou stranou a ostatné finančné náklady boli hradené z rozpočtu Centra. Finančné náklady zahraničnej služobnej cesty v Holandsku boli hradené z rozpočtu Centra.

Výdavky vo výške 241,86 Eur tvorili náhrady cestovného pri tuzemských služobných cestách štátnych zamestnancov Centra.

- energie, voda a komunikácie

Výdavky na elektrickú a tepelnú energiu, poplatky za vodné, stočné a telekomunikácie v celkovom vyjadrení boli vo výške 17 674,28 Eur.

- **materiál** - celkový finančný objem v tejto výdavkovej položke predstavuje 11 188,85 Eur.

Najvyššími výdavkami v tejto položke boli výdavky za:

- všeobecný materiál (kancelársky papier, tonery..)	6 109,24 Eur
- knihy, odborná literatúra	216,03 Eur
- výpočtová technika (5 ks PC)	2 937,67 Eur
- reprezentačné	233,50 Eur
- licencie 8 ks licencií (Office Small Business Lic/SA OLV D 1Y)	1 027,20 Eur

- **rutinná a štandardná údržba** - v celkovom vyjadrení boli vo výške 3 942,64 Eur, z toho najvyšší výdavok v tejto položke vo výške 3 845,24 Eur bola najmä údržba softvérového vybavenia Centra.

- **služby** - celkové výdavky predstavovali čiastku 28 359,86 Eur.

Vyššou výdavkovou položkou v rámci služieb bol výdavok za všeobecné služby vrátane upratovania, služieb spojených s výpožičkou nebytových priestorov od MPSVR SR vo výške 7 582,03 Eur (údržba, čistenie verejných priestranstiev pred budovou MPSVR SR, revízie a kontroly zariadení, údržba a opravy v budove MPSVR SR, poistenie) a úhrada nákladov za špeciálne služby vo výške 5 411,55 Eur, spojené s prenájmom priestorov (ochrana objektov vrátane bezpečnostných služieb, vyplývajúcich zo zmluvy o výpožičke nebytových priestorov). Príspevok na stravovanie štátnych zamestnancov bol vo výške 9 578,15 Eur. Výdavky na vyplatenie dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru tvorili náhradu vo výške 1 893,75 Eur. Povinný prídelenie do sociálneho fondu bol vo výške 2 117,03 Eur.

Pri vynakladaní s rozpočtovými prostriedkami Centrum postupovalo hospodárne, v súlade so zákonom a rozpočtovými opatreniami zriaďovateľa. Príjmy rozpočtované Centrum nemá.

5. Personálne otázky

K 31.12.2011 malo Centrum 17 ³/₄ štátnozamestnaneckých miest, z čoho je:

- riaditeľka – vedúca služobného úradu centra
- 9 ³/₄ štátnych zamestnancov – právnikov
- 1 štátny zamestnanec - psychológ
- 1 štátny zamestnanec – sociálny pracovník
- 5 štátnych zamestnancov - administratíva

Podľa § 71 ods. 2 Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov Centrum riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Podmienky vykonávania štátnej služby v centre sú upravené Zákonom č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Z celkového počtu zamestnancov v roku 2011 malo 14 štátnych zamestnancov vysokoškolské vzdelanie II. stupňa a 4 štátni zamestnanci stredoškolské vzdelanie (2 zamestnanci Ekonomického odd. a 2 zamestnanci Kancelárie riaditeľky Centra).

K 31.12.2011 boli dve štátne zamestnankyne v dočasnej štátnej službe, ostatní štátni zamestnanci boli v stálej štátnej službe v súlade so zákonom č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V priebehu roka 2011 bola jedna štátna zamestnankyňa na rodičovskej dovolenke.

Centrum sa organizačne člení na:

- Medzinárodnoprávne oddelenie /11 3/4 štátnych zamestnancov vrátane vedúceho medzinárodnoprávneho oddelenia /
- Ekonomické oddelenie / 3 štátni zamestnanci /
- Kancelária riaditeľky Centra / 2 štátni zamestnanci /

Medzinárodnoprávne oddelenie plní a zabezpečuje komplexný odborný výkon agendy v oblasti vymáhania výživného, neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, práva styku rodiča s dieťaťom, vo veciach rodičovských práv a povinností podľa čl. 56 nariadenia 2201/2003, medzištátnych osvojení, ako aj poskytovanie právneho poradenstva v rodinnoprávných otázkach v širokom kontexte.

S ohľadom na povahu a riešenie úloh Centra jednotlivé agendy medzinárodnoprávneho oddelenia vykonávajú väčšinou právnicki so špecializáciou na medzinárodné právo súkromné, rodinné a procesné tak, ako je to obvyklé v iných zmluvných štátoch.

Sociálny pracovník a psychológ vykonávajú niektoré činnosti týkajúce sa agendy medzištátnych osvojení a neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom, najmä pri zmierlivom riešení prípadov medzi rodičmi dieťaťa alebo osobami s výkonom rodičovských práv a povinností.

Napriek značnému rozšíreniu úloh Centra v súvislosti s nadobudnutím účinnosti Nariadenia 4/2009 nedošlo v priebehu roka 2011 k zvýšeniu počtu zamestnancov Centra. Špecifikom odbornej agendy v Centre je pritom skutočnosť, že právnicki iba v agende vymáhania výživného vybavujú jednotlivé prípady výživného po dobu niekoľkých rokov, pričom tzv. „staré spisy“ sú stále aktuálne, je potrebné ich stále riešiť. K nim ročne pribúdajú nové prípady, pričom počet uzavretých spisov je nižší ako počet spisov nových. Právnicki pracujú pravidelne a opakovane so spismi po dobu 10 – 15 rokov, t.j. po dobu pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť. Je potrebné zdôrazniť, že právnicki okrem medzinárodného a európskeho práva, vnútroštátneho právneho poriadku vo veciach výživného, musia ovládať základné postupy pri vymáhaní výživného v pridelenom štáte. Ide najmä o premlčanie práva, právo na vymoženie dlhu na výživnom, možnosti poskytnutia bezplatnej právnej pomoci a pod.

Ako bolo vyššie uvedené, počet prípadov neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom extrémne narastá v celoeurópskom a medzinárodnom meradle. Ide o prípady, ktoré je potrebné riešiť s výraznou dávkou empatie, so všetkými dostupnými informáciami a poskytnutím podporného servisu žiadateľovi zo strany ďalších odborníkov mimo pôsobnosti Centra. Úprava práva styku rodiča s dieťaťom alebo jeho aktívny výkon by nemal byť opomenutý.

Oblasť medzištátnych osvojení je špecifická činnosť medzinárodnoprávneho oddelenia. Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto oblasti SR prísne dodržiava princíp subsidiarity, t.j. podmienku, že o medzištátnom osvojení sa môže uvažovať len vtedy, ak bolo zistené, že malol. dieťaťu nie je možné zabezpečiť adekvátnu náhradnú rodinnú starostlivosť v štáte jeho pôvodu, celkový počet detí, zverených do predosvojiteľskej starostlivosti v cudzine nemá stúpajúcu tendenciu. Okrem toho, z celkového počtu 28 detí zverených do predosvojiteľskej

starostlivosti v cudzine v priebehu roka 2011 bolo 18 detí so špecifickými potrebami. Ide o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími a zdravotnými potrebami a deti vekovo staršie.

Ekonomické oddelenie zabezpečuje komplexné ekonomické spracovanie bankových výpisov zo štátnej pokladnice, prípravu a realizáciu platieb a šekov na inkaso cez VÚB a ŠP na účty oprávnených cez informačný systém AIBIS a ich kontrolu, pravidelné periodické spracovávanie prehľadov, sumáre transferovaných platieb zo zahraničia a do zahraničia pre potreby organizácie, spoluprácu s VÚB, ŠP a Slovenskou poštou v rozsahu spracovaných transferov platieb výživného. Okrem toho vykonáva komplexné súborné práce za oblasť rozpočtovania a financovania Centra, spracováva návrh rozpočtu, zabezpečuje rozpis rozpočtu na schválenie na príslušný rok, prípadne nasledujúce roky, zabezpečuje vykonávanie zmien a úprav rozpočtu vrátane rozpočtových opatrení, periodické hodnotenia plnenia, čerpania a očakávania vývoja rozpočtu, zabezpečuje spracovanie podkladov pre záverečný účet kapitoly, vykonáva opatrenia v oblasti financovania a rozpočtovania investičného procesu, vykonáva ekonomické rozbor.

V rámci samostatnej vnútornej kontrolnej činnosti, vrátane realizácie výsledkov kontroly v Centre, overuje dodržiavanie kontroly vecnej i formálnej správnosti účtovných dokladov, komplexný plán, tvorbu, čerpanie, evidenciu a sledovanie čerpania položiek sociálneho fondu, pripravuje vnútorné interných normy, komplexne zabezpečuje zákazky na dodanie tovarov, prác a poskytnutie služieb z nízkou hodnotou, objednávky, prieskum trhu, elektronické spracovanie miezd zamestnancov, zabezpečuje povinnosti organizácie voči Sociálnej poisťovni, zdravotným poisťovniam a daňovému úradu. Vede evidenciu týkajúcu sa spracovania miezd, vykonanie ročného zúčtovania dane, ročného zúčtovania zdravotného poistenia, zabezpečuje činnosti na úseku personálnej práce v oblasti mzdovej agendy. Vykonáva likvidáciu dodávateľských faktúr, zaúčtovanie faktúr v informačnom systéme SAP, účtovné uzávierky a výkazy pre MPSVR SR, ako aj evidenciu majetku Centra.

Kancelária riaditeľky zabezpečuje zakladanie, vedenie spisov, kontrolu spisových lehôt

patriacich do pôsobnosti medzinárodnoprávneho oddelenia, ekonomického oddelenia a kancelárie riaditeľky Centra, obeh a vybavovanie písomností, úschovu, kontrolu a vyradovanie spisov. Okrem toho zodpovedá za komplexné zabezpečovanie činnosti podateľne, správy registratúry a registratúrneho strediska, organizáciu a administratívne zabezpečenie výberu a výberových konaní v Centre. Zabezpečuje administratívnu agendu osobných spisov, zakladanie, vedenie a zabezpečenie ochrany osobných údajov v osobných spisoch štátnych zamestnancov Centra, vykonáva administratívne opatrenia na plnenie úloh v oblasti BOZP a ochrany proti požiarom, evidenciu drobných pracovných úrazov.

Eviduje odbornú agendu podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zabezpečuje organizačné, administratívne a evidenčné činnosti Centra. Koordinuje a administratívne spracováva prehľady, výkazy a štatistické údaje agendy Centra. Vede komplexnú pokladničnú agendu Centra, vrátane vedenia a vykonávania predpísanej evidencie a záznamov, zakladanie a vedenie databázy knižnice Centra, evidenciu výpožičky kníh a literatúry pre zamestnancov Centra, objednávanie a nákup kníh, zabezpečenie spolupráce s odbornými knižnicami.

Rozvoj ľudských zdrojov

V súlade s ustanoveniami zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov Centrum pre svojich štátnych zamestnancov zabezpečuje pravidelné prehlbovanie kvalifikácie, s dôrazom na plnenie úloh v medzinárodnej oblasti. Ide

o systematické odborné vzdelávanie štátnych zamestnancov, s cieľom priebežného udržiavania, zdokonaľovania a dopĺňania požadovaných vedomostí a schopností potrebných na vykonávanie štátnej služby.

V roku 2011 Centrum pokračovalo, v rámci projektu Svetovej banky „ Technická podpora rozvoja ľudského kapitálu č. LA 7271 SK“, v používaní špecifického systému automatizovanej správy registratúry Centra, ako aj elektronického systému pre uchovávanie odoslaných a došlých platieb výživného v cudzine pre klientov Centra a iných dokumentov Centra v medzinárodnom kontexte.

Zamestnanci Centra sa počas roka 2011 pravidelne zúčastňovali na školeniach, seminároch, workshopoch a prednáškach, zohľadňujúcich ich odborné zameranie. Výber jednotlivých vzdelávacích aktivít pre štátnych zamestnancov je značne reštriktívny, s ohľadom na limitujúci objem finančných prostriedkov v rozpočte Centra, ako aj s ohľadom na služobné povinnosti štátnych zamestnancov. Dlhodobo, z dôvodu nedostatočných finančných možností, absentuje najmä možnosť odborného jazykového vzdelávania zamestnancov Centra, ktorí denne komunikujú v cudzom jazyku pri plnení odborných úloh. Hoci znalosť minimálne jedného cudzieho jazyka je pre výkon práce nevyhnutná, kontinuálne prehĺbovanie odborného právnického jazyka je nevyhnutnosťou. Odborné právnické vzdelávanie v oblastiach, ktoré Centrum zabezpečuje je tiež otázkou budúcnosti.

Zamestnanci medzinárodnoprávneho oddelenia sa v roku 2011 zúčastňovali školení a seminárov týkajúcich sa uplatňovania Nariadenia 2201/2003, spolupráce v rámci Európskej justičnej siete. V rámci pracovných stretnutí s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny vo vzťahu k náhradnej rodinnej starostlivosti a k ostatným odborným agendám zástupcovia Centra aktívne vystupovali s prednáškami a odbornými príspevkami k prejednávaným témam, v minulom roku pokračovali pravidelné stretnutia so zástupcami Národnej ústredne Interpol, Centrom právnej pomoci, so ZMOS-om, s mimovládnyimi organizáciami napr. UNICEF,. Úsmev ako dar....Odborní zamestnanci Centra vystupovali aktívne na odborných stretnutiach a navrhovali postupy, ktoré pomôžu riešiť problémy týkajúce sa vymedzených oblastí.

Okrem seminárov a školení sa zamestnanci medzinárodnoprávneho oddelenia Centra pravidelne stretávali za účelom vzájomného informovania sa a hľadania spoločných postupov pre riešenia konkrétnych prípadov a problémov klientov Centra. Zároveň, na pravidelných poradách, boli zamestnanci Centra oboznamovaní s aktuálnymi zmenami v legislatíve a metodicky usmerňovaní podľa jednotlivých oblastí odborných činností.

V tejto súvislosti Centrum spolupracovalo na vnútroštátnej úrovni najmä so súdmi SR, ktoré riešia rodinnoprávnu agendu v pôsobnosti Centra, MS SR, MPSVR SR, MZV SR, GP SR, SNSLP, Verejným ochrancom práv a inými inštitúciami na území SR.

S cieľom informovať zastupiteľské úrady SR v zahraničí o opatreniach a postupe v oblasti medzinárodnoprávnej ochrany detí sa zástupcovia Centra stretli so zástupcami Konzulárneho odboru MZV SR a dohodli sa na pokračovaní spolupráce v dvoch smeroch. Zástupca Centra sa naďalej bude zúčastňovať konzulárneho školenia zamestnancov MZV v rámci ich predvýjazdovej prípravy na zastupiteľské úrady SR v zahraničí a odprednáša témy týkajúce sa pôsobnosti a úloh Centra, ako aj špecifikácie jednotlivých štátov, kde sú vysielaní konzulárni pracovníci. Riešenie aktuálnych problémov sa bude uskutočňovať aj priebežnými konzultáciami už s vyslanými zástupcami konzulárnych odborov zastupiteľských úradov SR v zahraničí.

V úzkej spolupráci s MPSVRSR Centrum aktívne participovalo na príprave tých legislatívnych noriem, ktoré svojim obsahom patria do pôsobnosti Centra najmä vo vzťahu k medzinárodným dohovorom a právnym aktom ES/EÚ. Začiatkom roka 2011 sa zamestnanci

medzinárodnoprávneho oddelenia Centra podieľali aktívnou mierou na úprave príloh Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, ktoré nadobudlo účinnosť 18. júna 2011. Rovnako aktívne Centrum postupovalo v pripomienkovaní nových dohôd a nariadení.

V priebehu roka 2011 sa zamestnanci Ekonomického oddelenia Centra zúčastnili najmä školenia v súvislosti so Štátnou pokladnicou, so zavádzaním programu SAP, so zmenami v sociálnom a zdravotnom poistení, v súvislosti so zmenami v daniach z príjmov, vo finančných výkazoch, s kontrolnou činnosťou, s cestovnými náhradami, so správou archívu a registratúr, rozpočtovou činnosťou, atď.

Zamestnanci Kancelárie riaditeľky sa zúčastňovali najmä školení súvisiacich so zvyšovaním ich odborných zručností.

6. Ciele a prehľad ich plnenia

Centrum, ako určený ústredný orgán Slovenskej republiky, plnilo konkrétne úlohy vymedzené medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi ES/EÚ v oblasti vymáhania výživného, neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom, medzištátnych osvojení a vo veciach spolupráce v oblasti rodičovských práv a povinností podľa prísl. ustanovení právnych aktov ES/EÚ

Hlavné ciele Centra vyplývajú z jeho postavenia ako administratívneho orgánu, ktorý zabezpečuje úlohy stanovené pre takýto orgán v medzinárodných dohovoroch a právnych aktoch ES/EÚ, uvedených v časti 2 – Poslanie a strednodobý výhľad organizácie. Plnenie týchto cieľov je záväzná pre Centrum, zriaďovateľa a ostatné spolupracujúce inštitúcie.

Konkrétne cieľové úlohy sú uvedené v časti 2 a 3.

Ťažiskové činnosti Centra v roku 2011 boli naďalej orientované najmä na :

a/ vymáhanie výživného v cudzine

- právna pomoc pri príprave dokladov pre uznávacie a vykonávacie konanie
- vypracovávanie návrhu pre uznávacie a vykonávacie konanie
- podávanie opravných prostriedkov proti súdnym rozhodnutiam
- právne zastupovanie klientov vo veciach výživného
- sledovanie celého procesu vymáhania výživného až do skončenia vyživovacej povinnosti k dieťaťu
- transfery a kontrola platieb výživného prevádzaných z cudziny a do cudziny
- spolupráca s orgánmi a organizáciami v SR a v cudzine

b/ neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa a úprava styku rodiča s dieťaťom

- prijímanie žiadostí z ústredných orgánov zmluvných štátov Dohovoru o únosoch
- odosielanie žiadostí vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa v zmluvnom štáte Dohovoru o únosoch
- opatrenia vedúce k zmierlivému riešeniu vecí
- komplexná právna pomoc a poradenstvo súvisiace s konaním pred súdmi SR
- prijatie všetkých opatrení na úpravu a výkon práva styku rodiča s dieťaťom
- komplexná právna pomoc a poradenstvo súvisiace s konaním pred súdmi SR alebo v zmluvnom štáte Dohovoru o únosoch
- spolupráca so zahraničnými partnerskými ústrednými orgánmi pri vypracovávaní jednotného postupu podľa Dohovoru o únosoch, aj v rámci Európskej justičnej siete

- poskytovanie informácií partnerským ústredným orgánom zmluvných štátov o práve svojho štátu, týkajúceho sa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, práva styku rodiča s dieťaťom vrátane prijímania opatrení na odstránenie nedostatkov pri implementácii Dohovoru o únosoch, Nariadenia č. 2201/2003 a návrhov vnútroštátnych legislatívnych a nelegislatívnych zmien na zlepšenie postupu
  - spolupráca s partnerskými ústrednými orgánmi týkajúca sa zhromažďovania a výmeny informácií o situácii dieťaťa, o všetkých začatých konaniach, o prijatých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú dieťaťa, týkajúca sa poskytovania informácií a pomoc nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí sa snažia o uznanie a výkon rozhodnutí na ich území, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa, uľahčenie dosiahnutia dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami a uľahčenie cezhraničnej spolupráce na tento účel
- c/ medzištátne osvojenia
- zabezpečenie opatrení na vykonávanie Dohovoru o osvojeniach vrátane ich prípravy, koordinovania a usmernenia úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v tejto oblasti
  - poskytovanie informácií o právnom poriadku SR pre partnerské orgány v cudzine a vypracovanie všeobecného postupu spolupráce s prijímajúcimi zmluvnými štátmi
  - vedenie prehľadu detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie
  - vedenie zoznamu zahraničných žiadateľov o medzištátne osvojenie zo zmluvných štátov Dohovoru o osvojeniach
  - vydávanie súhlasu o osvojení podľa § 101 ods. 5 Zákona o rodine
  - vydávanie súhlasov podľa čl. 17 písm. c/, čl.17 písm. d/ Dohovoru o osvojeniach
  - vydávanie potvrdení podľa čl.23 Dohovoru o osvojeniach
  - hodnotenie a kontrola postadopčných správ detí zverených do predosvojiteľskej starostlivosti alebo osvojených do prijímajúceho zmluvného štátu
  - organizácia bilaterálneho postupu Centra a partnerského orgánu prijímajúceho zmluvného štátu
- d/ medzinárodná sociálnoprávna ochrana
- prijímanie opatrení v konkrétnych medzinárodných prípadoch, týkajúcich sa ochrany práv detí v rozsahu pôsobnosti Centra
  - udeľovanie súhlasov podľa čl. 56 Nariadenia 2201/2003 v prípadoch umiestnenia dieťaťa do zariadenia starostlivosti o dieťa alebo pestúnskej starostlivosti za predpokladu rozhodovania príslušného súdu v inom členskom štáte
  - vydávanie osvedčení podľa čl.40 Dohovoru o rodičovských právach
- e/ pátranie po pobyte
- poskytovanie súčinnosti pri zisťovaní aktuálneho pobytu fyzických osôb v rozsahu pôsobnosti Centra podľa príslušných medzinárodných zmlúv alebo právnych aktov EÚ
- f/ prezentačná, publikačná a propagačná činnosť
- publikovanie príspevkov v periodikách
  - propagácia činnosti prostredníctvom internetu - www.cipc.sk, aktualizácia stránky
  - propagácia príspevkami v tlači, rozhlase, televízii
  - propagácia činnosti prostredníctvom informatívnych letákov
  - propagácia činnosti na medzinárodných a vnútroštátnych odborných konferenciách a seminároch
- g/ odborná metodická činnosť
- aktívna účasť na konferenciách a seminároch organizovaných inými inštitúciami v cudzine a v SR
  - poskytovanie odborných konzultácií k činnostiam, ktoré Centrum vykonáva
  - participácia pri príprave zákonných noriem týkajúcich sa medzinárodnoprávnej ochrany detí v rozsahu pôsobnosti Centra

h/ zahraničné styky

- aktivity v rámci Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného, Európskej komisie, Rady Európy, Európskej justičnej siete,
- európskych štátov pri vykonávaní Dohovoru o osvojeniach, konzultovanie nových postupov pri uplatňovaní Nariadenia č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti
- rozvoj pracovných kontaktov a koordinácia postupov s partnerskými zahraničnými ústrednými orgánmi
- zlepšovanie pracovných kontaktov a koordinácia postupov v rámci spolupráce so zahraničnými zastupiteľskými orgánmi v SR

Prehľad plnenia úloh Centra v troch základných oblastiach:

V oblasti vymáhania výživného:

V priebehu roku 2011 Centrum aktívne riešilo 1 847 prípadov vymáhania výživného v cudzine /skratka „CM“, z ktorých k 31.12.2011 zostalo aktívnych 1 612 prípadov a 1 069 prípadov súvisiacich s budúcim vymáhaním výživného v cudzine / príprava dokladov vo veciach výživného, právne poradenstvo, súčinnosť pri pátraní po pobyte - skratka „Spr“, z ktorých k 31.12.2011 zostalo 888 prípadov aktívnych.

Podrobný prehľad v prílohe - tabuľky č. 4, 5 a 6.

Uvedený počet aktívnych prípadov vyjadruje výlučne spisy, s ktorými právnici Centra pracujú následne v priemere 10-15 rokov, v súlade s ustanoveniami zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov /ďalej len „Zákon o rodine“, až do doby, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť /§62 ods. 1 Zákona o rodine/. Postupy pri vymáhaní výživného sú viazané okrem medzinárodných dohovorov aj právnymi aktmi ES/EÚ, ako aj vnútroštátnym právom žiadajúceho a dožiadaného štátu.

V rámci svojej pôsobnosti v oblasti vymáhania výživného, Centrum zabezpečuje tiež výkon cudzích rozhodnutí v rámci exekučného konania v SR, ako aj kontrolu takýchto rozhodnutí. Centrum realizuje prevod vymožených platieb výživného od povinných osôb z cudziny oprávneným v SR a tiež vykonáva prevody platieb do cudziny. V roku 2011 bolo transferovaných v prepočte celkom 686 845,45 €. Napriek pokračujúcej vážnej finančnej a hospodárskej situácii, v porovnaní s rokom 2009 ide o nárast o 243 822,24 € a v porovnaní s rokom 2010 o nárast o 132 536,45 € objemu vymoženého výživného pri nezmenenom stave zamestnancov Centra. Podrobný prehľad platieb zobrazuje príloha – tabuľky č. 7, 8, 9, 10 a súvisiaci graf.

Počet žiadostí o pomoc pri vymáhaní výživného má neustále stúpajúcu tendenciu. Tento trend súvisí s voľným pohybom občanov tak v rámci EÚ, ako aj v širšom medzinárodnom priestore. Centrum poskytuje žiadateľom komplexnú právnu pomoc bezplatne. Často krát ide o komplikované právne situácie, kde je potrebné žiadateľom – fyzickým osobám pomôcť riešiť ich prípad v širšom kontexte, nielen vymáhanie výživného. Bezplatné právne poradenstvo v medzinárodných rodinnoprávnych záležitostiach je súčasťou agendy právnikov Centra.

Výkon rozhodnutia v SR je výlučne v kompetencii exekútorov. Podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov /Exekučný poriadok/ je navrhovateľ v prípade neúspešnej exekúcie povinný uhradiť trovy exekúcie exekútorovi. Centrum prešetruje situáciu povinného s obvyklým pobytom na území SR ešte pred postúpením návrhu na vykonanie exekúcie exekútorovi, čím sa snaží o

minimalizovanie počtu neúspešných návrhov a následne, neúspešných exekúcií. Pri prešetrovaní sociálnej situácie povinných osôb Centrum spolupracuje s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Sociálnou poisťovňou, samosprávou a zamestnávateľskými subjektmi, dodržiavajúc ustanovenia zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

V priebehu roka 2011 naďalej pokračovalo aktívne riešenie zlepšenia spolupráce v oblasti vzájomnej korešpondencie a zefektívnenia konania o uznanie a výkon rozhodnutia súdu SR so štátmi, s ktorými je dlhodobá spolupráca veľmi obtiažna. Ide najmä o Srbsko, Grécko, Taliansko. V roku 2011 boli dohodnuté s kanadskými provinciami Ontário, Manitoba, Alberta a Britská Kolumbia, konkrétne administratívne postupy spolupráce s prijímajúcimi orgánmi v týchto provinciách, čo umožnilo Centru pristúpiť k riešeniu konkrétnych prípadov vymáhania výživného.

Podrobný prehľad počtu spisov obsahuje príloha – tabuľky č. 5, 6.

V oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom, resp. jeho účinného výkonu:

V roku 2011 Centrum zabezpečovalo plnenie úloh vyplývajúcich z medzinárodných dohôdovorov záväzných pre SR v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, ako aj z Nariadenia Rady ES č.2201/2003.

K 31.12.2011 Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí ratifikovalo alebo k nemu pristúpilo 86 štátov.

Nariadenie 2201/2003 výrazným spôsobom doplnilo Dohovor o únosoch a to sprísnením podmienok v rámci členských štátov EÚ (okrem Dánska). Účelom prijatia tohto nariadenia bolo, aby jednotlivé krajiny zabezpečili čo najrýchlejší návrat neoprávneného dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu a ochrániť tak dieťa pred škodlivými účinkami neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

V roku 2011 platilo ustanovenia § 14a) Zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov SR, podľa ktorého je v konaniach o návrat maloletých príslušný na konanie Okresný súd Bratislava I – pre celé územie SR, odvolacím súdom je KS v Bratislave.

Od 1.1.2012 novelizáciou zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, na konanie vo veciach vrátenia maloletého dieťaťa, ktoré bolo neoprávnené premiestnené alebo zadržané na území SR, sú príslušné tri I. stupňové sudy, ktorými sú: Okresný súd Bratislava I, Okresný súd Banská Bystrica a Okresný súd Košice I. Na konanie o opravných prostriedkoch je príslušný Krajský súd v Bratislave, Krajský súd v Banskej Bystrici a Krajský súd v Košiciach.

V roku 2011 bolo v Centre riešených 161 prípadov neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom.

Z tohto počtu sa 131 prípadov týkalo podaní v rámci konania o neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa a 30 prípadov sa týkalo práva styku rodiča s dieťaťom.

Z počtu 131 prípadov detí neoprávnené premiestnených bolo k 31.12.2011 32 prípadov uzatvorených a 99 prípadov je stále v konaní. Z počtu 99 aktuálnych prípadov neoprávneného premiestnenia dieťaťa 58 prípadov tvorili neoprávnené premiestnenia detí zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a 41 prípadov boli neoprávnené premiestnenia detí zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch na územie SR.

Práva styku rodiča s dieťaťom sa týkalo celkom 30 prípadov. K 31.12.2011 bolo 23 prípadov v konaní, pričom 14 prípadov sa týkalo situácie, keď je dieťa na území SR a žiadateľ je zo

zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a 9 prípadov, keď dieťa je v niektorom zo zmluvných štátov Dohovoru o únosoch a žiadateľ v SR . – tabuľky č. 10,11,12,13 a súvisiace grafy.

Prioritou pri riešení neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa je pre Centrum najmä snaha o zmierlivé riešenie každého jednotlivého prípadu a to predovšetkým formou nepriamej mediácie s rodičmi dieťaťa v priestoroch Centra za predpokladu, že rodičia dieťaťa prejavia o takúto formu záujem, za účasti odborne vyškolených zamestnancov Centra.

Centrum dbá v uvedenej oblasti najmä na dôraznú prevenciu, predovšetkým prostredníctvom webovej stránky Centra, informáciami v médiách, tlačenými informáciami pre verejnosť, ako aj formou právneho poradenstva. Z hľadiska zlepšenia informovanosti odbornej verejnosti vo veciach týkajúcich sa Dohovoru o únosoch Centrum rozvíjalo spoluprácu s mnohými inštitúciami na území SR, predovšetkým so súdmi SR a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, SNSLP, verejným ochrancom práv a pod. Významná je spolupráca so Slovenskou advokátskou komorou. V oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa bol na základe iniciatívy Centra vytvorený zoznam advokátov Slovenskej advokátskej komory, ktorí sa špecializujú na prípady medzinárodného rodinného práva, aby mohli zastupovať žiadateľov zo zmluvných štátov Dohovoru o únosoch.

Keďže Centrum nemá pôsobnosť pri riešení prípadov neoprávneného premiestnenia detí do iných ako zmluvných štátov Dohovoru o únosoch, Centrum poskytovalo právne poradenstvo v spolupráci so zastupiteľskými úradmi SR a MZV SR. Ako skúsenosti a štatistické údaje ukazujú, predpokladá sa nárast počtu prípadov medzinárodných únosov detí a žiadostí o právo styku rodiča s dieťaťom prostredníctvom Centra aj v budúcnosti.

V oblasti medzištátnych osvojení:

V roku 2011 Centrum naďalej plnilo úlohy ústredného orgánu SR v súlade s proklamovaným cieľom Dohovoru o osvojeniach, ktorým je vytvoriť záruky, aby sa medzištátne osvojenia uskutočnili iba v najlepšom záujme dieťaťa a pri rešpektovaní jeho základných práv priznaných medzinárodným právom a zaviesť systém spolupráce medzi zmluvnými štátmi, ktorý zaručí, že tieto záruky budú dodržiavané a tým zabrániť únosom, predaju alebo obchodovaniu s deťmi.

V zmysle tohto cieľa Centrum spolupracuje a prijíma všetky vhodné opatrenia s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorými sú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. Medzištátne osvojenia sa môžu uskutočniť iba za podmienky, že príslušné orgány SR nenájdu pre dieťa vhodné náhradné rodinné prostredie v SR – princíp subsidiarity /podľa čl. 21 Dohovoru o právach dieťaťa/.

K 31.12.2011 Dohovor o osvojeniach ratifikovalo alebo k nemu pristúpilo 84 štátov.

Centrum spolupracovalo s ústrednými orgánmi zmluvných štátov, s ktorými má dohodnutú administratívnu spoluprácu, ako sú Taliansko, Monako, Švédsko, Holandsko, Andorrské kniežatstvo, Malta. Záujem o spoluprácu v oblasti medzištátnych osvojení prejavili aj, USA, SRN, Nórsko, s ktorými pokračujú rokovania .

V roku 2011 bolo do zoznamu Centra zaevidovaných 26 dokumentácií zahraničných žiadateľov o osvojenie dieťaťa zo SR z určených partnerských orgánov zmluvných štátov Dohovoru o osvojeniach.

Určené úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v priebehu roka 2011 doručili do Centra 35 dokumentácií detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie.

Z celkového počtu dokumentácií detí evidovaných v Centre bolo v priebehu roka 2011 vyradených z evidencie 11 dokumentácií detí a to z dôvodu vážnych zdravotných problémov, iniciovania spojenia so súrodencami, umiestnenými v detských domovoch na území SR, zmeny názoru dieťaťa na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, prípadne z dôvodu vyhľadania náhradnej rodiny v rámci SR.

Zvýšenie transparentnosti celého procesu sprostredkovania medzištátnych osvojení je zabezpečené vytvorením poradných tímov a komisie Centra pre medzištátne osvojenia. Sú zložené z expertov, ktorí navrhujú najvhodnejšie rodinné prostredie v prijímajúcom štáte, v závislosti od individuálnych potrieb dieťaťa. Členstvo v tímoch a v komisii je čestné.

Príslušné súdy v SR v roku 2011 rozhodli o zverení 28 detí do predosvojiteľskej starostlivosti do 21 rodín zahraničných žiadateľov registrovaných v zozname Centra po splnení všetkých podmienok stanovených v Dohovore o osvojeniach a v právnych poriadkoch Slovenskej republiky a prijímajúceho štátu. Podrobný prehľad agendy medzištátnych osvojení obsahuje príloha – tabuľky č. 14,15,16 a súvisiace grafy.

Zabezpečenie ochrany práv detí je prioritou všetkých vyspelých demokratických štátov, ku ktorým Slovenská republika bezpochyby patrí. Centrum sa výraznou mierou podieľalo na plnení úloh štátu v oblasti ochrany práv detí, iniciovalo prostredníctvom MPSVR SR a MS SR návrhy v oblasti novelizácie viacerých zákonov týkajúcich sa implementácie vyššie uvedených dohovorov a právnych aktov ES/EÚ. Zároveň sa podieľalo aj na príprave jednotných postupov a usmernení pre úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a zastupiteľské úrady SR v zahraničí pri vykonávaní dohovorov. V tejto oblasti Centrum aktívne spolupracovalo tiež aj s krajskými súdmi a okresnými súdmi, s cieľom zabezpečiť rýchly, transparentný a objektívny postup vo veciach maloletých detí vo vzťahu k cudzine. Centrum bude naďalej aktívne spolupracovať s rodinnoprávnymi senátmi na určených súdoch SR a so sudcami s rodinnoprávnou agendou na týchto súdoch.

Prehľad plnenia úloh Centra v oblasti spolupráce vo veciach rodičovských práv a povinností:

S účinnosťou od 01.06.2011 sa rozšírila pôsobnosť Centra, ktoré sa stalo aj ústredným orgánom podľa čl. 55 písm. d/ a s tým súvisiacim čl. 56 Nariadenia 2201/2003. Tieto úlohy pôvodne plnilo MPSVR SR. Ide o spoluprácu medzi ústrednými orgánmi podľa vyššie uvedeného nariadenia v prípadoch umiestnenia dieťaťa v inom členskom štáte, kedy príslušný súd, ktorý má právomoc vo veci konať, zvažuje umiestnenie dieťaťa do zariadenia starostlivosti o dieťa alebo pestúnskej starostlivosti v druhom členskom štáte. Predtým ako rozhodne, sa však poradí s ústredným orgánom v tomto druhom členskom štáte o tomto umiestnení.

V rámci tejto pôsobnosti Centrum od 01.06.2012 riešilo 41 prípadov vo veciach rodičovských práv a povinností, z ktorých k 31.12.2011 je 30 prípadov stále v konaní. Ide o riešenie prípadov, značne časovo náročných, v ktorých sa vyžaduje mimoriadne úzka a promptná spolupráca s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj s ústrednými orgánmi v cudzine a to v prípadoch, kedy vo veciach konajú príslušné súdy v cudzine alebo v SR.

7. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2011

Centrum v roku 2011 zabezpečovalo plnenie úloh, ktoré mu vyplývajú z medzinárodných dohovorov, nariadení ES/EÚ, vnútroštátneho právneho poriadku SR, zriaďovacej listiny

a štatútu. Pri plnení odborných úloh Centrum využívalo najmä vnútorné zdroje. Prostredníctvom externých zdrojov bolo zabezpečované predovšetkým technické vybavenie Centra, BOZP, ako aj prostriedky rozvoja ľudských zdrojov. Pri vynakladaní s rozpočtovými prostriedkami Centrum postupovalo hospodárne a v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Centrum, ako ústredný orgán pre vykonávanie dohovorov a právnych aktov ES/EÚ na území SR, svojou činnosťou ovplyvňuje aj činnosť iných subjektov, napr. MS SR, MPSVR SR, MZV SR, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Centrum právnej pomoci, SAK, ZMOS, UNICEF, a iných. Naopak, činnosť Centra je ovplyvňovaná predovšetkým zo strany Haagskej konferencie pre medzinárodné právo súkromné a procesné a to najmä výkladovými stanoviskami k používaniu dohovorov, prijímaním nových dohovorov, ďalej ESD, ESLP – prostredníctvom rozsudkov, stanoviskami EK, nálezmi ÚS SR, judikatúrou v rámci rozhodovania NS SR a iných štátov, rozhodovacou činnosťou súdov SR, aplikačnou praxou výkonných orgánov a atď.

Webová stránka Centra, ktorá bola počas roka 2011 aktualizovaná, obsahuje veľké množstvo informácií o pôsobnosti a hlavných úlohách Centra, čo považujeme za dôležitú formu zvýšenia informovanosti občanov. V rámci informovania verejnosti a propagácie Centra boli v tlači, v rozhlase a v televízii uverejnené príspevky týkajúce mnohých činností Centra.

Centrum je jedinečným a špecifickým orgánom svojho druhu na území SR a jeho činnosť je vysoko prínosná a nevyhnutná pre občanov SR, o čom svedčí aj množstvo vybavovanej agendy v Centre a s tým súvisiace štatistiky uvedené v prílohách tejto Správy. Centrum poskytuje bezplatnú právnu pomoc pre svojich klientov a vzhľadom na výsledky možno jeho činnosť v oblasti ochrany práv dieťaťa hodnotiť ako zmysluplnú a efektívnu.

V roku 2012 bude Centrum i naďalej pokračovať v plnení úloh ústredného orgánu SR v hlavných oblastiach jeho činnosti, ktorými sú vymáhanie výživného, neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa, právo styku rodiča s dieťaťom a jeho účinného výkonu podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, medzištátne osvojenia podľa medzinárodného dohovoru. Naďalej predpokladáme nárast agendy, aj s ohľadom na nový nápad prípadov, ktoré bude Centrum riešiť v rámci plnenia úloh ako ústredný orgán SR podľa čl. 56 Nariadenia č. 2201/2003 na prijímanie opatrení vo veciach týkajúcich sa umiestnenia mal. dieťaťa v inom členskom štáte EÚ a podľa Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, ktoré bude účinné od 18. júna 2011.

Ďalšími úlohami naďalej budú:

- vydávanie osvedčení podľa čl. 23 Dohovoru o ochrane detí a spolupráci pri medzištátnych osvojeniach
- vydávanie osvedčení podľa čl. 40 Dohovoru o rodičovských právach
- komplexné právne poradenstvo najmä pri vymáhaní výživného vo vzťahu k cudzine, neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa, práve styku rodiča s dieťaťom a medzištátnych osvojeniach
- sociálnoprávna ochrana vo vzťahu k cudzine podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ a podľa osobitných predpisov
- participácia na príprave a pripomienkovaní ďalších medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ
- aktívna participácia na príprave legislatívnych a nelegislatívnych podkladov pre zefektívnenie medzinárodnoprávnej ochrany detí

- spolupráca s inštitúciami v rámci SR zameraná na zvyšovanie právneho povedomia občanov a informovanosti o jednotlivých oblastiach medzinárodnoprávnej ochrany detí v pôsobnosti Centra

8. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Centrum zabezpečuje priamy výkon medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ vo vzťahu k cudzine a v rámci SR. S ohľadom na svoju široko prierezovú činnosť jeho výstupy v súlade so zákonom č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov využívajú:

- v cudzine: prijímajúce a odosielajúce orgány, ústredné orgány, súdy, advokáti, zahraniční klienti /fyzické osoby/, zastupiteľské úrady, korešpondenti a pobočky Medzinárodnej sociálnej služby, medzinárodné inštitúcie /inštitúcie EÚ, OSN, Rada Európy, Haagska konferencia/, sociálne úrady a pod.
- v SR: ústredné orgány štátnej správy, krajské a okresné súdy SR, prokuratúra, advokáti, SNSLP, verejný ochranca práv, ZMOS, úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, detské domovy, oddelenia PZ SR, Interpol, mimovládne organizácie, klienti /fyzické osoby/ a pod.

PRÍLOHA

Zoznam zmluvných štátov k 31.12.2011

1) Dohovor o vymáhaní výživného v cudzine z 20.júna1956

Argentína, Alžírsko, Austrália, Barbados, Belgicko, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Brazília, Burkina, Cyprus, Chile, Chorvátsko, Čína, Česká republika, Čierna Hora, Dánsko, Estónsko, Ekvádor, Filipíny, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Guatemala, Haiti, Holandsko, Chile, Chorvátsko, Izrael, Írsko, Kapverdy, Kazachstan, Kirgizsko, Kolumbia, Libéria, Luxembursko, Macedónia, Maďarsko, Maroko, Mexiko, Moldavsko, Monako, Niger, Nemecko, Nórsko, Nový Zéland, Pakistan, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Spolková republika, Srbsko, Seychely, Srí Lanka, Suriname, Stredoafrická republika, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Tunisko, Turecko, Ukrajina, Uruguaj, Vatikán, Veľká Británia a Severné Írsko,

2) Dohovor o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom z 15.apríla 1958

Vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami¹ tento dohovor bol nahradený *Dohovorom o uznávaní a výkone rozhodnutí a vyživovacej povinnosti z 2.10.1973*. Preto sú v prehľade uvedené len štáty, vo vzťahu ku ktorým je SR týmto dohovorom naďalej viazaná:

Belgicko, Lichtenštajnsko, Rakúsko

3) Dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti z 2.októbra 1973

Austrália, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva, Luxembursko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Slovenská republika, Spolková republika Nemecko, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, Ukrajina, Veľká Británia.

---

¹ Ide o tieto ďalšie štáty: Česká republika, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Nemecká spolková republika, Nórsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko

Zoznam zmluvných štátov k 31.12.2011

1) Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25.októbra 1980

Albánsko, Andorra, Argentína, Arménsko, Austrália, Bahamy, Belgicko, Belize, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Brazília, Bulharsko, Burkina, Cyprus, Česká republika, Čierna Hora, Čína, Čína (Macao), Dánsko, Dominikánska republika, El Salvador, Ekvádor, Estónsko, Fidži, Fínsko, Francúzsko, Gabonská republika, Grécko, Gruzínsko, Guatemala, Holandsko, Honduras, Chile, Chorvátsko, Island, Izrael, Írsko, Juhoafrická republika, Kanada, Kolumbia, Kostarika, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónia, Maďarsko, Malta, Maroko, Maurícius, Mexiko, Moldavsko, Monako, Nemecko, Nikaragua, Nórsko, Nový Zéland, Panama, Paraguaj, Peru, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Ruská Federácia, San Marino, Seychely, Singapur, Slovinsko, Slovenská republika, Spojené štáty americké, Srbsko, Srí Lanka, Svätý Krištof a Nevis, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Thajsko, Trinidad a Tobago, Turecko, Turkménsko, Ukrajina, Uruguaj, Uzbekistan, Veľká Británia, Venezuela, Zimbabwe

2) Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a o obnove starostlivosti o deti z 20. mája 1980

Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Čierna Hora, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Island, Írsko, Lichtenštajnsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónia, Maďarsko, Malta, Moldavsko, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Srbsko, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, Ukrajina, Veľká Británia

3) Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z 19.októbra 1996

Albánsko, Arménsko, Austrália, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Dominikánska republika, Ekvádor, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Monako, Maroko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovenská republika, Španielsko, Švajčiarsko, Ukrajina, Uruguay.

Zoznam zmluvných štátov k 31.12.2011

1) Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach z 29. mája 1993

Albánsko, Andorra, Arménsko, Austrália, Azerbajdžan, Belgicko, Belize, Bielorusko, Bolívia, Brazília, Bulharsko, Burkina Faso, Burundi, Cyprus, Česká republika, Čile, Čína, Dánsko, Dominikánska republika, Ekvádor, El Salvador, Estónsko, Filipíny, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Gruzínsko, Guinea, Guatemala, Holandsko, India, Írsko, Island, Izrael, Juhoafrická republika, Kambodža, Kanada, Kapverdská republika, Kazachstan, Keňa, Kolumbia, Kostarika, Kuba, Lichtenštajnsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónsko, Madagaskar, Maďarsko, Mali, Malta, Maurícius, Mexiko, Moldavsko, Monako, Mongolsko, Nemecko, Nórsko, Nový Zéland, Panama, Paraguaj, Peru, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, San Marino, Senegal, Seychely, Slovenská republika, Slovinsko, Spojené štáty americké, Srí Lanka, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Thajsko, Togo, Turecko, Uruguaj, Veľká Británia, Venezuela.

POČET AKTUÁLNYCH KONANÍ V ROKU 2011

Tabuľka č. 4

Rok	Vymáhanie výživného				Neoprávnené premiestnenie alebo zadržania dieťaťa a právo styku				Spolupráca vo veciach rod. práv a povinností čl. 56		Medzištátne osvojenia	
	CM		SPR		US		PS		EC		ADZ	ADD
	aktuálne	uzavreté	aktuálne	uzavreté	aktuálne	uzavreté	aktuálne	uzavreté	aktuálne	uzavreté	aktuálne	aktuálne
2009	1681	457	872	1500	93	108	26	6	0	0	377	358
2010	1 613	394	801	427	145	70	33	12	0	0	322	359
2011	1 612	235	888	181	99	32	23	7	30	11	375	389

Agenda CM - podania v rámci konania o uznanie a výkon rozhodnutia vo veciach výživného

Agenda SPR - podania spojené s prípravou dokumentácie vo veciach výživného, s pátraním po pobyte osôb, s poskytovaním sociálnoprávnej pomoci a právneho poradenstva

Agenda US - podania v rámci konania o neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa

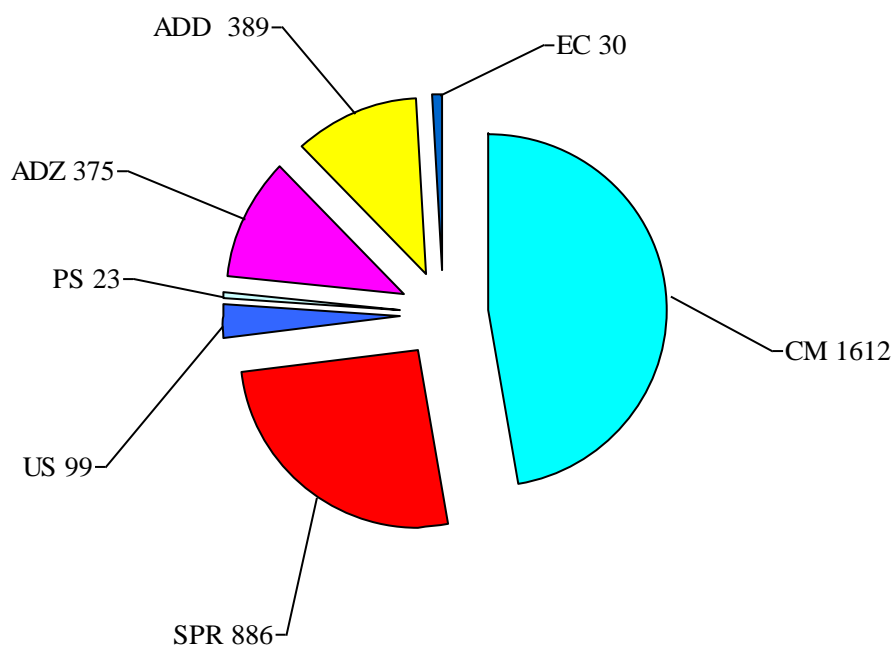
Agenda PS - podania v rámci konania o právo styku rodiča s dieťaťom

Agenda EC - podania v rámci spolupráce vo veciach rodičovských práv a povinností podľa čl. 56 Nariadenia 2201/2003

Agenda ADZ - dokumentácia zahraničných žiadateľov o medzištátne osvojenie dieťaťa

Agenda ADD - dokumentácia detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie

Grafické zobrazenie tabuľky č. 4

PREHĽAD KONANÍ VYMÁHANIA VÝŽIVNÉHO

Tabuľka č. 5

CELKOVÝ POČET KONANÍ CM K 31.12.2011

Štát	modré	červené	spolu
Alžírsko	0	2	2
Austrália	0	5	5
Belgicko	3	2	5
Bosna a Hercegovina	0	2	2
Bulharsko	0	1	1
Cyprus	1	3	4
Česko	259	696	955
Čierna Hora	0	1	1
Dánsko	0	2	2
Ekvádor	0	1	1
Estónsko	0	0	0
Fínsko	0	1	1
Francúzsko	2	11	13
Grécko	0	16	16
Holandsko	2	8	10
Chorvátsko	0	10	10
Írsko	0	7	7
Izrael	0	2	2
JAR	0	0	0
Jemen	0	0	0
Juhoslávia	0	0	0
Kanada	4	4	8
Kolumbia	0	0	0
Kosovo	0	4	4
Kuba	0	1	1
Líbya	0	0	0
Lichteštajnsko	0	1	1
Macedónia	0	6	6
Maďarsko	12	34	46
Nemecko	1	88	89
Nórsko	0	1	1
Nový Zéland	0	0	0
Poľsko	36	25	61

Portugalsko	0	0	0
Rakúsko	7	68	75
Rumunsko	0	4	4
Slovinsko	0	4	4
Snš	0	0	0
Srbsko	1	18	19
Sýria	0	0	0
Španielsko	0	20	20
Švajčiarsko	2	38	40
Švédsko	2	6	8
Taliansko	0	39	39
Tunis	0	2	2
Turecko	0	4	4
Ukrajina	5	6	11
USA	8	67	75
Veľká Británia	0	56	56
Vietnam	0	1	1
Xy	0	0	0
Spolu	345	1267	1612

modré konania - oprávnená osoba má obvyklý pobyt v cudzine
červené konania - oprávnená osoba má obvyklý pobyt na území SR

Tabuľka č. 5a

POČET KONANÍ CM za rok 2011

Štát	modré	červené	spolu
Austrália	0	1	1
Česko	25	101	126
Dánsko	0	1	1
Ekvádor	0	1	1
Fínsko	0	1	1
Francúzsko	0	2	2
Grécko	0	1	1
Holandsko	0	2	2
Chorvátsko	0	2	2
Írsko	0	3	3
Lichteštajnsko	0	1	1
Maďarsko	3	4	7
Nemecko	1	14	15
Poľsko	4	1	5

Rakúsko	2	12	14
Srbsko	0	1	1
Španielsko	0	3	3
Švajčiarsko	0	6	6
Taliansko	0	4	4
Ukrajina	1	3	4
USA	1	6	7
Veľká Británia	0	8	8
Spolu	37	178	215

Tabuľka č. 6

CELKOVÝ POČET KONANÍ SPR K 31.12.2011

Štát	modré	červené	spolu
Afganistan	0	0	0
Alžírsko	0	1	1
Angola	0	3	3
Arabské Emiráty	0	3	3
Argentína	0	1	1
Arménsko	1	0	1
Austrália	0	2	2
Belgicko	3	4	7
Benin	0	1	1
Bielorusko	0	0	0
Bolívia	0	1	1
Bosna a Hercegovina	0	2	2
Brazília	0	2	2
Bulharsko	0	7	7
Burundi	0	0	0
Cyprus	1	3	4
Česko	30	214	244
Čierna Hora	0	2	2
Čína	0	1	1
Dánsko	1	1	2
Egypt	0	2	2
Ekvádor	0	0	0
Etiópia	0	0	0
Filipíny	0	1	1
Fínsko	0	0	0
Francúzsko	0	8	8

Ghana	0	0	0
Grécko	4	5	9
Gruzínsko	0	0	0
Guinea	0	1	1
Guyana	0	0	0
Holandsko	1	10	11
Honduras	0	1	1
Chorvátsko	1	6	7
India	0	0	0
Indonézia	0	0	0
Irak	0	0	0
Irán	0	0	0
Írsko	0	23	23
Island	0	0	0
Izrael	1	2	3
Japonsko	0	1	1
JAR	0	0	0
Jemen	0	2	2
Jordánsko	0	2	2
Juhoslávia	0	2	2
Kambodža	0	0	0
Kamerun	0	1	1
Kanada	4	20	24
Kapverdy	0	0	0
Kazachstan	0	0	0
Kolumbia	0	0	0
Kongo	0	1	1
Kosovo	0	2	2
Kostarika	1	0	1
Kuba	0	6	6
Kuwajt	0	1	1
Laos	0	0	0
Libanon	2	0	2
Líbya	0	3	3
Lichteštajnsko	0	0	0
Luxembursko	0	0	0
Macedónia	0	3	3
Madagaskar	0	1	1
Maďarsko	0	22	22
Maroko	0	2	2
Mauretánia	0	1	1

Mexiko	1	0	1
Mongolsko	0	0	0
Mozambik	0	0	0
Nemecko	13	53	66
Nepál	0	0	0
Nigéria	0	0	0
Nórsko	0	1	1
Nový Zéland	0	0	0
Pakistan	0	2	2
Panama	0	0	0
Peru	0	0	0
Poľsko	0	10	10
Portugalsko	0	1	1
Rakúsko	7	47	54
Rumunsko	1	5	6
Rusko	0	9	9
Slovensko	0	5	5
Slovinsko	1	2	3
Snš	0	1	1
Somálsko	0	1	1
Srbsko	0	13	13
Sudán	0	0	0
Sýria	0	1	1
Španielsko	0	21	21
Švajčiarsko	1	12	13
Švédsko	2	3	5
Taliansko	3	33	36
Tanzánia	0	1	1
Thajsko	0	0	0
Tunis	0	1	1
Turecko	0	4	4
Ukrajina	0	14	14
USA	6	47	53
Veľká Británia	11	63	74
Venezuela	0	1	1
Vietnam	1	4	5
Xy	4	55	59
Zaire	0	0	0
Zambia	0	0	0
Zimbabwe	0	0	0
Spolu	101	787	888

modré konania - oprávnená osoba má obvyklý pobyt v cudzine
 červené konania - oprávnená osoba má obvyklý pobyt na území SR

Tabuľka č. 6a

POČET KONANÍ SPR za rok 2011

Štát	modré	červené	spolu
Alžírsko	0	1	1
Belgicko	2	4	6
Bosna a Hercegovina	0	0	0
Brazília	0	1	1
Bulharsko	0	1	1
Cyprus	1	0	1
Česko	15	69	84
Egypt	0	1	1
Filipíny	0	1	1
Francúzsko	0	3	3
Grécko	2	3	5
Holandsko	1	5	6
Chorvátsko	0	1	1
Írsko	0	10	10
Izrael	1	0	1
Jemen	0	1	1
Kamerun	0	1	1
Kanada	0	2	2
Kongo	0	1	1
Kosovo	0	1	1
Líbya	0	1	1
Maďarsko	0	7	7
Nemecko	6	13	19
Poľsko	0	2	2
Rakúsko	3	20	23
Rumunsko	0	1	1
Rusko	0	1	1
Slovensko	0	1	1
Slovinsko	1	1	2
Srbsko	0	3	3
Sýria	0	1	1
Španielsko	0	7	7
Švajčiarsko	1	7	8

Taliansko	2	11	13
Turecko	0	2	2
Ukrajina	0	2	2
USA	2	8	10
Veľká Británia	9	34	43
Vietnam	1	0	1
Xy	1	24	25
Spolu	48	252	300

**PREHLAD TRANSFEROVANÝCH PLATIEB VÝŽIVNÉHO
ZA ROK 2011**

Tabuľka č. 7

transferované platby výživného z cudziny do SR (podrobný prehľad tabuľka č. 7)	604 062,14 €
transferované platby výživného zo SR do cudziny (podrobný prehľad tabuľka č. 8)	82 783,31 €

Spolu:	686 845,45 €
---------------	---------------------

Tabuľka č. 8

**Prehľad transferovaných platieb výživného
z cudziny do SR za rok 2011**

Štát	€
Austrália	503,50
Belgicko	4 947,48
Česko	286 806,22
Francúzsko	9 640,00
Grécko	8 360,00
Holandsko	6 876,80
Írsko	4 692,00
Kanada	4 135,62
Maďarsko	5 861,37
Nemecko	53 677,67
Nórsko	919,26
Poľsko	2 194,64
Rakúsko	34 403,00
Taliansko	6 340,00
Srbsko	4 921,00
Španielsko	2 060,00
Švajčiarsko	80 068,65
Švédsko	13 023,34
Turecko	3 900,00
USA	43 225,27
Veľká Británia	27 506,32
C E L K O M	604 062,14

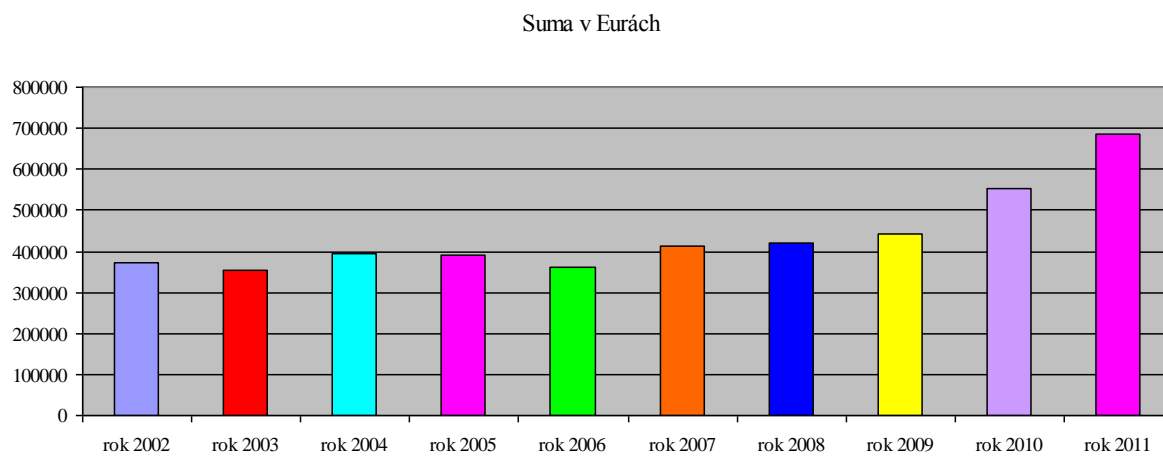
**Prehľad transferovaných platieb výživného
zo SR do cudziny za rok 2011**

Štát	€
Švédsko	300,00
Česko	59 881,84
Francúzsko	66,38
Holandsko	796,68
Kanada	2 973,94
Maďarsko	399,36
Nemecko	1 684,95
Poľsko	6 913,80
Rakúsko	1 304,99
Švajčiarsko	1 554,72
Ukrajina	4 583,00
USA	2 323,65
C E L K O M	82 783,31

Prehľad transferovaného výživného v rokoch 2002 – 2011

Rok	Suma
2002	11 179 277,-Sk / 371 084,-€
2003	10 682 631,-Sk / 354 598,-€
2004	11 845 753,-Sk / 393 207,-€
2005	11 734 018,- Sk / 389 498,-€
2006	10 891 084,-Sk / 361 518,-€
2007	12 480 246,-Sk / 414 268,-€
2008	12 644 643,-Sk / 419 725,-€
2009	443 023,00 € /13 346 521,-Sk
2010	554 309,00 € /16 699 113,-Sk
2011	686 845,45 € /20 691 906,02 Sk

Grafické zobrazenie tabuľky č. 9

PREHĽAD KONANÍ MEDZINÁRODNÝCH ÚNOSOV DETÍ

Tabuľka č. 10

CELKOVÝ POČET KONANÍ O NEOPRÁVNENOM PREMIESTNENÍ ALEBO ZADRŽANÍ DIEŤA K 31.12.2011

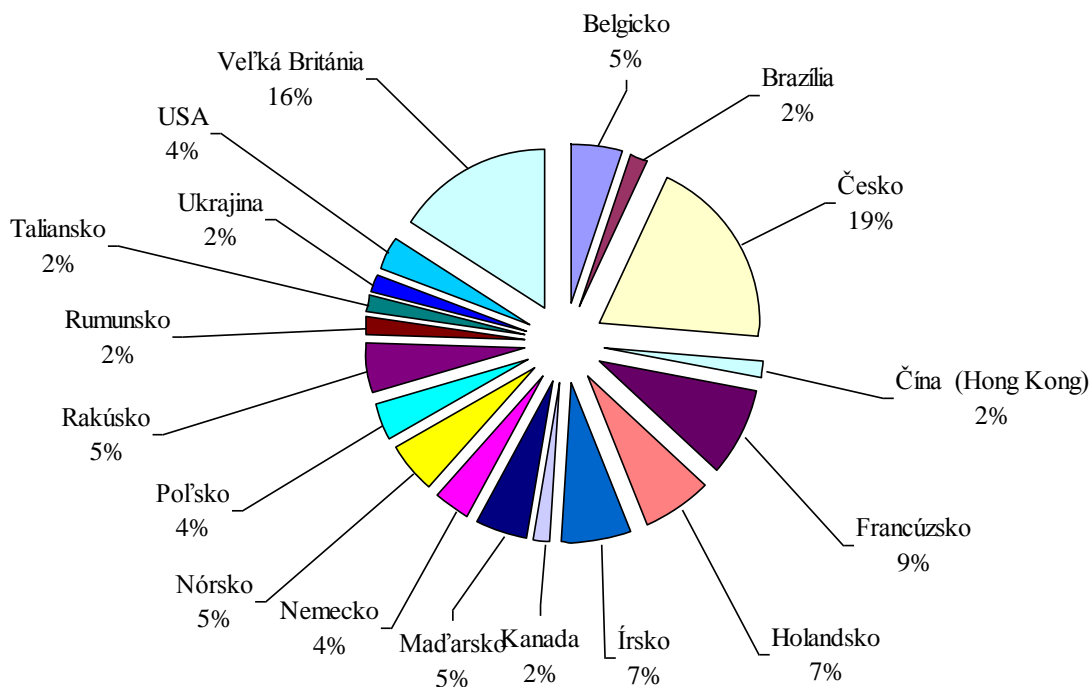
Štát	Aktuálne		Spolu
	Modré	Červené	
Austrália	0	1	1
Belgicko	3	3	6
Brazília	1	0	1
Česko	11	9	20
Čína (Hong Kong)	1	0	1
Chorvátsko	0	1	1
Francúzsko	5	2	7
Holandsko	4	0	4
Írsko	4	3	7
Kanada	1	1	1
Maďarsko	3	1	4
Nemecko	2	1	3
Nórsko	3	2	5
Poľsko	2	0	2
Rakúsko	3	2	5
Rumunsko	1	0	1
Španielsko	0	3	3
Švédsko	0	1	1
Taliansko	1	3	4
Ukrajina	1	0	1
USA	2	4	6
Veľká Británia	9	4	13
Spolu	58	41	99

modré konania - dieťa bolo neoprávnene premiestnené zo SR do zmluvného štátu
Dohovoru o únosoch - graf. č.3

červené konania - dieťa bolo neoprávnene premiestnené zo zmluvného štátu
Dohovoru o únosoch do SR – graf č.4

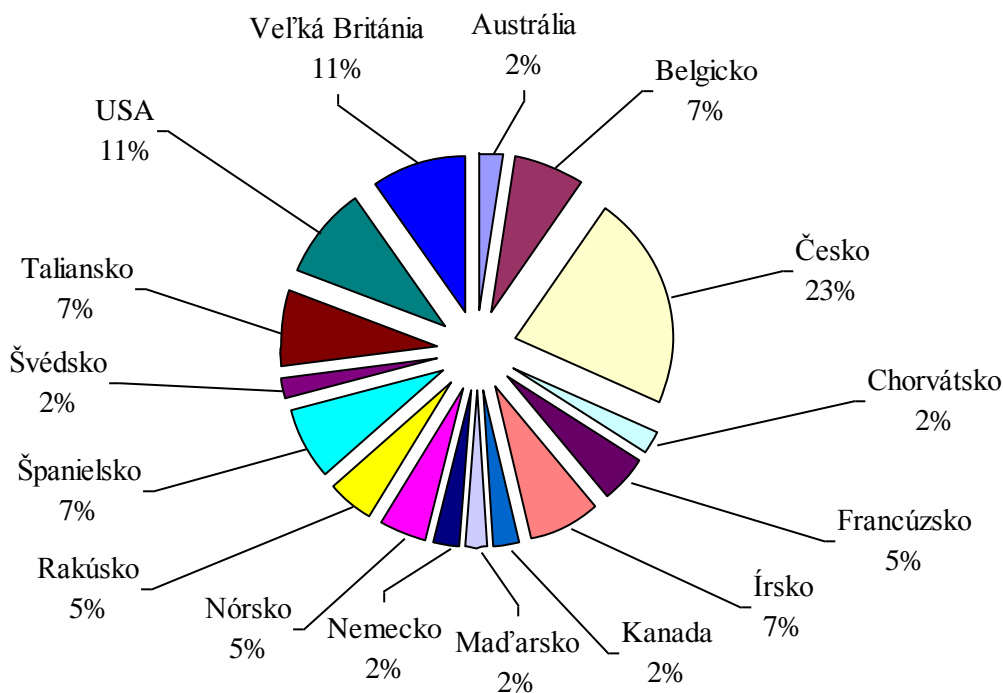
Graf č.3

Grafické zobrazenie tabuľky č.10
/únos zo SR/

Graf č. 4

Grafické zobrazenie tabuľky č. 10
/únos do SR/

Tabuľka č. 10 a

**POČET KONANÍ O NEOPRÁVNENOM PREMIESTNENÍ ALEBO
ZADRŽANÍ DIEŤA za rok 2011**

Štát	uzavreté / U			aktuálne / A			A + U
	modré	červené	spolu	modré	červené	spolu	spolu
Belgicko	1	0	1	0	0	0	1
Česko	1	1	2	3	2	5	7
Čína	0	0	0	1	0	1	1
Dánsko	0	0	0	1	0	1	1
Francúzsko	1	0	1	1	1	2	3
Holandsko	0	0	0	1	0	1	1
Chorvátsko	0	0	0	0	1	1	1
Írsko	0	0	0	2	1	3	3
Kanada	0	0	0	0	1	1	1
Maďarsko	0	0	0	1	1	2	2
Nemecko	0	0	0	1	0	1	1
Nórsko	0	0	0	2	0	2	2
Rakúsko	0	0	0	1	0	1	1
Švédsko	0	0	0	0	1	1	1
Taliansko	0	0	0	1	0	1	1
USA	0	0	0	1	0	1	1
Veľká Británia	1	1	2	2	1	3	5
Spolu	4	2	6	18	9	27	33

Tabuľka č. 11

Osoba, ktorá neoprávnene premiestnila/zadržala dieťa

	Matka	Otec	Iná osoba	Spolu
zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch do SR	44	14	-	58
zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch	38	3	-	41
Spolu	82	17	-	99

**CELKOVÝ POČET KONANÍ O PRÁVE STYKU RODIČA
S DIEŤAŤOM K 31.12.2011**

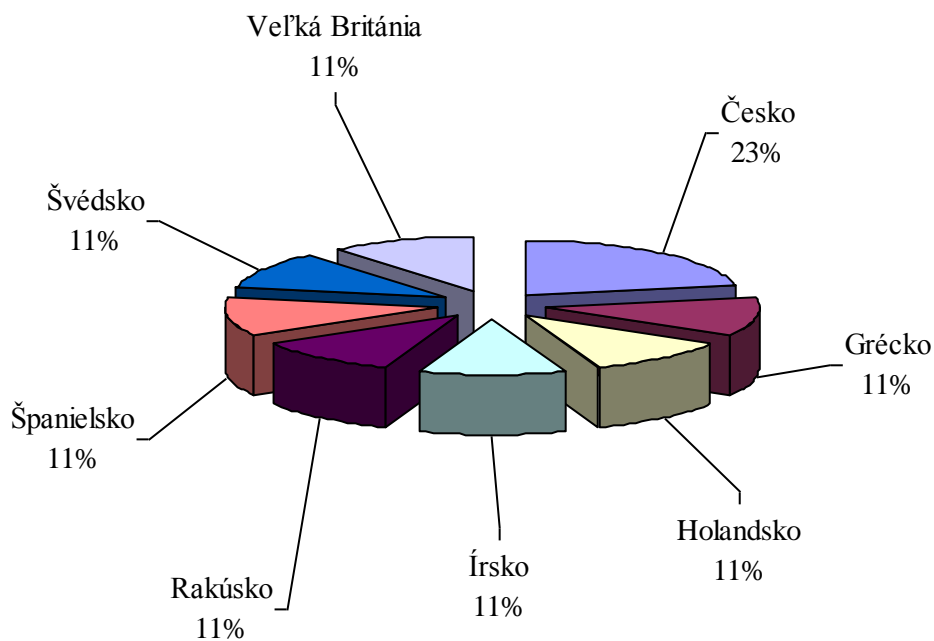
Štát	Aktuálne		
	Modré	Červené	Spolu
Česko	2	4	6
Grécko	1	0	1
Holandsko	1	0	1
Írsko	1	0	1
Maďarsko	0	2	2
Nemecko	0	2	2
Poľsko	0	1	1
Rakúsko	1	0	1
Španielsko	1	1	2
Švédsko	1	0	1
Veľká Británia	1	4	5
Spolu	9	14	23

modré konania - žiadateľ zo SR a dieťa má obvyklý pobyt v zmluvnom štáte
Dohovoru o únosoch

červené konania - žiadateľ zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a dieťa má
obvyklý pobyt v SR

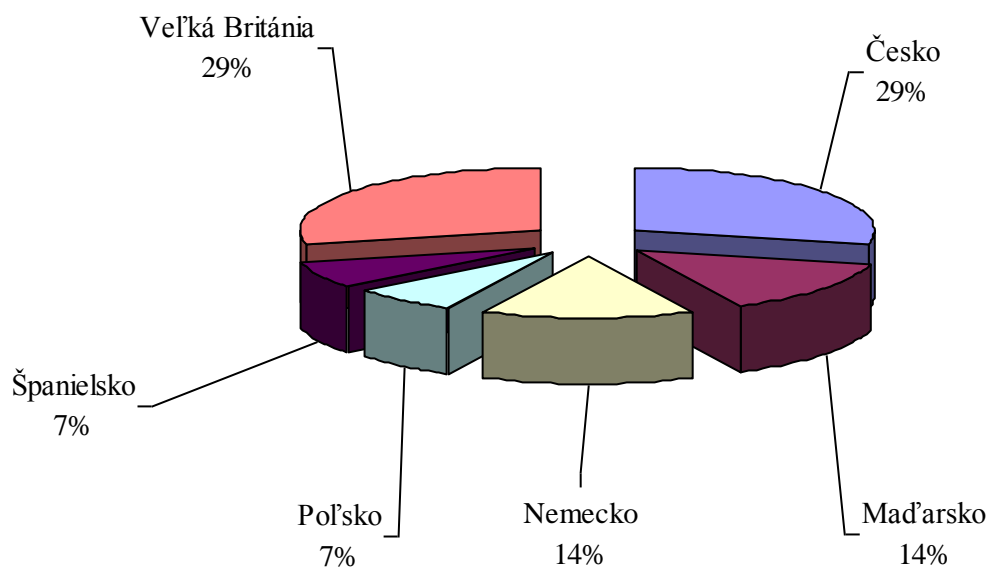
Graf č. 5

**Žiadateľ zo SR a dieťa má obvyklý pobyt v zmluvnom štáte
Dohovoru o únosoch**

Graf č. 6

**Žiadateľ zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a dieťa má
obvyklý pobyt v SR**

**POČET KONANÍ O PRÁVE STYKU RODIČA S DIEŤAŤOM
za rok 2011**

štát	uzavreté / U			aktuálne / A			A + U
	modré	červené	spolu	modré	červené	spolu	spolu
Španielsko	0	0	0	1	0	1	1
Veľká Británia	0	0	0	1	1	2	2
Spolu	0	0	0	2	1	3	3

Osoba, ktorá žiada o úpravu /výkon práva styku s dieťaťom

	Otec	Matka	Iná osoba	Spolu
Dieťa v SR	13	1	-	14
Dieťa v zmluvnom štáte dohovoru o únosoch	7	2	-	9
Spolu	20	3	-	23

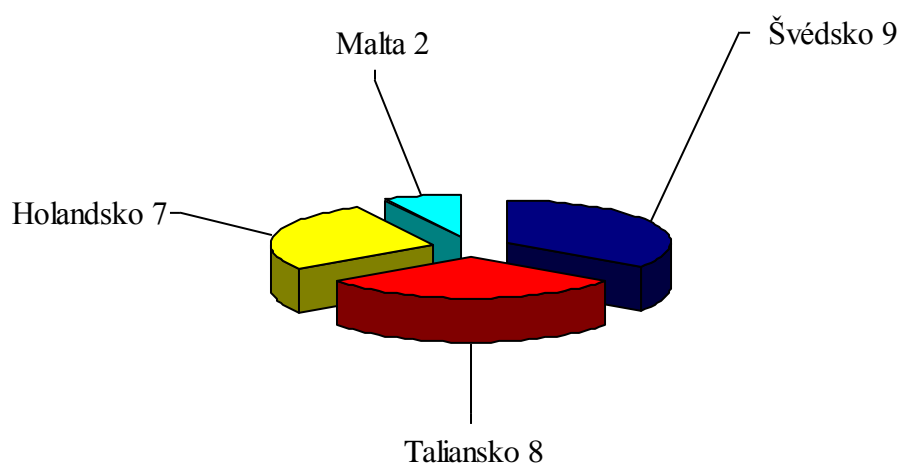
PREHĽAD KONANÍ MEDZIŠTÁTNYCH OSVOJENÍ

Tabuľka č. 14

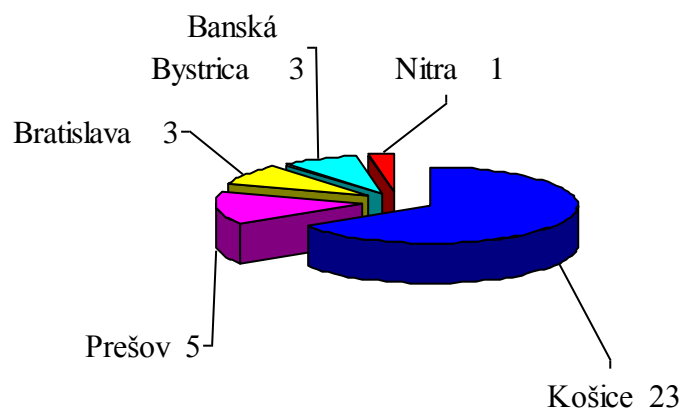
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet dokumentácií žiadateľov	120	100	85	41	54	25	44	34	26
Počet dokumentácií detí	52	60	23	56	101	77	55	36	35
Počet detí zverených do predosvojiteľskej starostlivosti v cudzine	47	78	41	34	51	51	49	43	28

Graf č. 7

Dokumentácie žiadateľov zo zmluvných štátov za rok 2011

Dokumentácie detí z určených UPSVAR* za rok 2011

* určený úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Tabuľka č. 15

Deti zverené do predosvojiteľskej starostlivosti (PS) v cudzine za rok 2011 - podľa veku detí

štát	počet detí zverených do PS*	vek detí zverených do PS							
		do 1 roku		1 - 4		5 - 9		nad 10 rokov	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Taliansko	12	0	0	4	1	4	3	0	0
Holandsko	8	0	0	3	3	2	0	0	0
Švédsko	8	0	0	5	1	2	0	0	0
Spolu	28	0	0	12	5	8	3	0	0

* PS – predosvojiteľská starostlivosť

Deti zverené do PS v cudzine za rok 2011 - podľa špecifických potrieb detí*

štát	počet detí zverených do PS*	Z toho deti so špecifickými potrebami**
Taliansko	12	9
Holandsko	8	5
Švédsko	8	4
Spolu	28	18

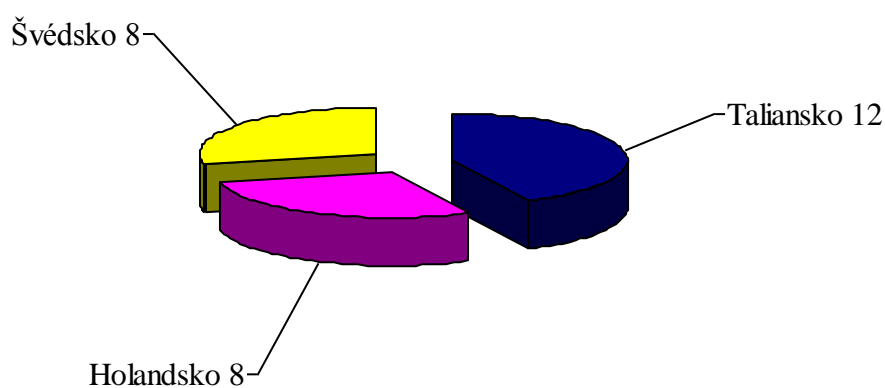
** špecifické potreby - deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími a zdravotnými potrebami, deti staršie

ako 6 rokov, súrodenecké skupiny troch a viac detí

* PS – predosvojiteľská starostlivosť

Graf č. 9

Grafické zobrazenie tabuľky č. 15
prijímajúce štáty

Grafické zobrazenie tabuľky č. 16

